STICUSA KNIPSELKRANT 160

Amigoe ZATERDAG 9 MEI 1987

Mito Croes naar Washington

Aruba steunt VS-plan voor studie-financiering

ORANJESTAD — Komende week zal Aruba, vertegenwoordigd door de minister van Welzijnszaken mr. Mito Croes, in Washington het eerste land zijn, dat de ontwerpwet van Senator Bill Graham uit Florida zal ondersteunen, waardoor ook studiebeurzen buiten Amerika — onder meer in Aruba — kunnen worden gegeven.

Minister mr. Mito Croes verblijft op het ogenblik in Miami waar hij als gastspreker optreedt tijdens de Caribische bibliotheken- vergadering, waarvan de Arubaanse bibliothecaresse, Alice van Romondt, voorzitster is. Na dit congres reist minister Croes naar de Amerikaanse hoofdstad om namens Aruba steun te betuigen aan bedoeld wetsontwerp.

De mogelijkheid om ook Arubanen in aanmerking te laten komen voor Amerikaanse studiebeurzen werd voor de eerste maal besproken tijdens het bezoek van minister-president mr. Henny Eman aan Washington. Vooral ook omdat op Aruba groeiende belangstelling bestaat om in de VS te gaan studeren. De studie in de VS is erg kostbaar en onder de bestaande wetgeving komen Arubanen niet in aanmerking voor een Amerikaanse studiebeurs. Dit komt onder meer omdat het inkomen per gezin op Aruba aanmerkelijk hoger ligt, dan de limiet die hiervoor in de VS wordt gesteld.

Op Aruba is inmiddels de International School of Aruba in Seroe Colorado klaar met de plannen om met een complete Highschool te beginnen door toevoeging van de tiende en elfde grades. En dit in het schooljaar van 1988/89 uit te breiden tot de twaalfde. Hierdoor kan men op Aruba reeds de algehele voorbereiding krijgen om gemakkelijker toegelaten te worden tot Amerikaanse colleges en universiteiten.

Aanstaande donderdagavond half acht wordt in de Nationale Bibliotheek een informatieavond gehouden, waar een uiteenzetting van deze belangrijke uitbreidingen worden gegeven en de nodige vragen gesteld kunnen worden.

AMIGOE VRIJDAG 8 MEI 1987

Afro-Caribische dans in cultuur-workshop

WILLEMSTAD — De Dienst Cultuurzaken organiseert, in haar pogingen de cultuur en de ontwikkeling van onze dans- expressie te bevorderen, een workshop van Afro- Caribische dansen. Deze workshop vindt plaats op 9 mei van tien uur tot half elf's morgens in de gymnastiek- zaal van de Albert Schweizer- school en staat onder leiding van Sandra Leonora. De muzikale begeleiding is in handen van "Grupo Issoco". Deelname aan deze workshop is geheel gratis.

AMIGOE ZATERDAG 9 MEI 1987

Nederlandse editie Harper's Bazaar aandacht voor Aruba

ORANJESTAD — Aruba heeft een lang geïllustreerd artikel gekregen in de Nederlandstalige editie van «Harper's Bazaar», welk blad recentelijk op de Nederlandse en Belgische markt geïntroduceerd werd. Het artikel kwam tot stand dankzij de medewerking van Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel, KLM en het Arubaanse Toeristenbureau, die ervoor zorgden dat een Nederlands team enige tijd geleden materiaal op Aruba kon verzamelen. Het artikel is geschreven door Gerda Zwartjes en de foto's werden gemaakt door Paul Huf en Thed Lenssen. In het artikel — over twee pagina's — wordt praktisch alles geschreven over hetgeen een tropisch eiland te bieden heeft.

Sticusa berichten

Door ziekte, vakantie, drukte en personeelstekort is deze krant samengesteld uit knipsels van vele weken.

Bovendien is hij minder verzorgd dan de samensteller wel zou wensen.

ZATERDAG 9 MEI 1987 AMIGOE

Belangrijke vondst

Skelet van Spaanse commandant gevonden op Fort Amsterdam

PHILIPSBURG — Een groep van zeven archeologen en anthropologen, onder leiding van de heer Jan Baart, archeoloog voor de stad Amsterdam, is op het moment bezig opgravingen en onderzoekingen te verrichten op het Fort Amsterdam te St Maarten. De AAINA (Archeologisch en Anthropologisch Instituut van de Nederlandse Antillen) die dit onderzoek heeft georganiseerd, is hierbij vertegenwoordigd door dr Wil Nagelkerken.

Het onderzoek begon begin april en zal tot eind juni duren. Enkele dagen geleden is men op een zeer belangrijke vondst gestoten: een volledig skelet, begraven langs de muur van het fort en waarschijnlijk de overblijfselen van een Spaanse commandant uit de zeventiende eeuw. Men is namelijk op het ogenblik de laag uit de Spaanse tijd aan het onderzoeken. Uit andere bronnen weet men dat de commandant van het fort gesneuveld is in de strijd waarbij Peter Stuyvesant zijn been verloor toen hij tegen de Spanjaarden vocht.

De heer Baart verklaarde dat nog geen foto's van details kunnen worden vrijgegeven, omdat het onderzoek nog niet is afgerond, maar stond wel toe een overzichtsfoto van de werkzaamheden te maken. Volgens de deskundigen is dit Fort Amsterdam historisch gezien van bijzonder grote waarde, omdat het de enige plaats is op St Maarten waar de verschillende perioden kunnen worden teruggevonden. De nieuwe eigenaars van het terrein en het Fort Amsterdam, de Divi Divi-groep, hebben op 4 februari van dit jaar bij monde van hun president, de heer W. Wiggings, verklaard dat er geen appartementen op het terrein van het fort gebouwd zullen worden, wat eerder wel het plan was, en dat zij bij het her-ontwerpen van hun plannen het advies zullen inwinnen van de archeologen.

AMIGOE ZATERDAG 9 MEI 1987

Nieuw bestuur Mascaruba

ORANJESTAD — Het nieuwe bestuur van de Arubaanse toneel- vereniging Mascaruba is nu als volgt samengesteld: voorzitter Elio Heronimo, penningmeester Rita Thomas, secretaresse Ida Croes, commissarissen Philomena Lopez, Geechi Pietersz, Susanna de Vries- Guttierez en Eulogia Chikito- Alberts. Het nieuwe bestuur heeft vele plannen, waarbij onder meer speciale aandacht zal worden besteed aan het contact onder de leden. Voorts worden workshops op gebied van toneel en alles wat daarmede samenhangt gehouden.

Amigoe 11-5-1987

OFFICIELE OPENING CONGRES OVER PERINATALE ZORG

Gouverneur Römer waarschuwt voor gevolgen:

Ontwikkelingslanden nemen soms te snel moderne ontwikkelingen over

WILLEMSTAD — "We moeten de oude schoenen niet weggooien voordat we weten of de nieuwe van betere kwaliteit zijn en inderdaad passen", dat voerde gouverneur dr René Römer zondagochtend aan tijdens de opening van het "Congress Perinatal Care and Prevention of Handicap" in het Caribbean Hotel. Römer stelde dat het probleem van ontwikkelings- landen vaak is dat er systemen en gebruiken worden overgenomen van de landen waar tegenop wordt gekeken maar die passen niet altijd binnen de samenleving. Omdat de ontwikkelingslanden onder de indruk zijn van de vooruitgang in de ontwikkelde landen, worden hun ideeën zonder enige evaluatie overgenomen. Daarmee neemt men echter ook de fouten over, aldus gouverneur Römer.

Zoals bekend is gisterochtend het door de Nederlands Antilliaanse Stichting Klinisch Hoger Onderwijs (Naskho) georganiseerde congres over "Perinatal Care and Prevention of Handicap" in het Caribbean Hotel van start gegaan. Niet alleen veel buitenlandse en lokale gastsprekers geven hieraan deze week hun medewerking, maar er zijn ruim 500 deelnemers aan het congres.

Het congres werd gisteren officieel geopend door gouverneur dr René Römer die zijn tevredenheid uitsprak over het feit dat een dergelijk belangrijk congres op Curaçao wordt georganiseerd. Niet alleen omdat volgens Römer de bevolking vaak informatie ontbeert maar eveneens omdat het probleem vanuit verschillende oogpunten bekeken zal worden. "Het leven heeft vele facetten en een probleem vanuit verschillende uitgangs- punten bespreken is dan ook een vereiste, zeker omdat complexe onderwerpen nooit opgelost kunnen worden door een eenvoudige benadering", aldus Römer die het fenomeen van perinatale zorg zeer complex noemde.

FOUTEN

De gouverneur bracht in zijn openings- speech zijn bezorgdheid naar voren dat ontwikkelings- landen, zoals het Caribisch gebied waaronder ook de Nederlandse Antillen, in hun streven om de leefomstandigheden te bevorderen en het land naar een hogere graad van ontwikkeling te brengen, daarbij systemen en gebruiken overnemen uit landen waar tegenop wordt gekeken. Voor het Caribisch gebied, aldus Römer, zijn dat met name de Verenigde Staten en Europa. Daarbij wordt echter het risico gelopen dat systemen worden geintroduceerd die niet in het Caribisch gebied passen. "Omdat we onder de indruk zijn van de vorderingen die in deze landen zijn gemaakt, accepteren we soms hun ideeën zonder enige kritiek", aldus dr Römer die stelde dit ten zeerste te betreuren omdat daarmee ook alle fouten worden overgenomen. Dat gaat op voor voeding, huizen, kleding, educatie en verschillende andere sectoren, zo meent de gouverneur, die zijn stelling staafde aan de huizen en hotels die vaak op Amerikaanse en Europese wijze gebouwd worden zonder daarbij de lokale gebruiken over te nemen. "Platte daken zijn daarvan een voorbeeld: die zijn niet geschikt in de tropen omdat het de warmte absorbeert en geen ventilatie mogelijk is. De traditionele Curaçaose huizen hebben een puntdak en een veranda", aldus Römer. Eind dertiger jaren stapte men in het kader van de moderne ontwikkelingen van deze traditie af en ging men ook andere materialen gebruiken. "Modernisering schijnt een magisch concept te zijn dat ons aantrekt tot eigen nadeel."

HAMBURGERS

De gouverneur noemde in dit kader ook de veranderde gebruiken op het gebied van voeding. Zeer gezonde tradities zijn door de jaren heen veranderd in "moderne voedings- gebruiken" die kennelijk lijken bij te dragen tot het sociale aanzien, aldus dr Römer die het betreurt dat proteine- rijk lokaal voedsel zoals "kadushi", een cactus- soort, is vervangen door karbonade met patat of, nog erger, aldus Römer, door hamburgers. Hieruit blijkt volgens de gouverneur dat wat in eerste instantie een vooruitgang lijkt te zijn, daar op den duur absoluut niet aan blijkt te voldoen. "Veel van de zogenaamde moderne leefwijzen die we in de afgelopen eeuwen hebben geaccepteerd, blijken wat betreft gezondheid niet erg succesvol te zijn."

ONTWIKKELING

Gouverneur Römer, die vreesde dat het publiek de conclusie zou trekken dat hij geen voorstander is van het introduceren van moderne methoden en systemen in samenlevingen als het Caribisch gebied, haastte zich om te zeggen dat een dergelijke conclusie verkeerd zou zijn. Het heeft immers geen zin het wiel opnieuw uit te vinden, aldus de gouverneur. Hij is van mening dat men zich wel degelijk op de hoogte moet houden van alle uitvindingen en ontwikkelingen in de wereld die de leefomstandigheden zouden kunnen verbeteren. Op gebied van de gezondheidszorg bijvoorbeeld bieden nieuwe technologieën zeer veel mogelijkheden voor de genezing van ziektes. Het zou niet juist zijn om die ontwikkelingen te negeren en zich als land daarvan te isoleren. Dat geldt overigens ook voor andere terreinen, zo meent dr René Römer die zijn waarschuwing de oude schoenen niet eerder weg te gooien voordat men weet of de nieuwe schoenen wel een verbetering zijn en ook passen, meer van toepassing achtte op die ideeën die de aandacht trekken van mensen die denken daarmee een hoger sociaal aanzien te krijgen.

In het Caribisch gebied heeft men volgens de gouverneur inmiddels een gemiddeld niveau van ontwikkeling bereikt. "De tijd is nu gekomen om terug te kijken op wat we hebben bereikt en te bepalen, met de Caribische gebruiken in acht genomen, wat de doelstellingen zijn voor een verdere ontwikkeling, daarbij geleid door de plicht het beste voor de bevolking na te streven", aldus gouverneur Römer.

AMIGOE

VRIJDAG 8 MEI 1987

San Nicolas-expo ook in weekeinde te bezichtigen

SAN NICOLAS — De expositie «San Nicolas - Turismo y Desaroyo», die op Koninginnedag officieel geopend werd door gouverneur Tromp, zal dit weekeinde — vanaf zaterdag van drie tot zeven uur 's avonds — voor het publiek geopend zijn. Deze expositie, waarop het potentieel van San Nicolas op toeristisch, cultureel en andere gebieden het publiek voorgelegd wordt, zal ook volgende week vanaf woensdag 13 mei tot en met zaterdag 16 mei op dezelfde tijd open zijn. Tevens kunnen de scholen, die de expositie willen bezichtigen, hierover contact opnemen met Codesan (tel.: 48968).

AMIGOE

WOENSDAG 13 MEI 1987

Papiamentu-cursus in Rincon

KRALENDIJK — Nadat de leerkrachten het spits hebben afgebeten op Bonaire in het volgen van de cursus Papiamentu, zoals die onlangs is goedgekeurd door de overheid, zal nu ook begonnen worden om niet- leerkrachten op te leiden tot het juiste gebruik van de spelling en de grammatica. Daarvoor komen natuurlijk in aanmerking de ambtenaren die dagelijks te maken hebben met de taal, maar ook de geïnteresseerde burgers. De Kopebo zal derhalve beginnen met de mensen in de gelegenheid te stellen een cursus te volgen in hun eigen taal, verdeeld over de verschillende wijken. De eerste wijk die daarvoor in aanmerking komt is Rincon, waar op donderdag 14 mei de cursus Papiamentu geopend zal worden. De lessen worden gegeven in de basisschool Kolegio Luis Beltran.

Amigoe 12/5-87

Maandag uitreiking van diploma voor Papiamentu

KRALENDIJK—Maandag 18 mei zal door de coordinator van de Kopebo, Norwin Willem, aan de cursisten die geslaagd zijn voor het eerste gedeelte van de cursus Papiamentu voor leerkrachten het diploma worden uitgereikt.

Dit is de groep, die een herexamen moest afleggen of om andere reden niet aan het examen kon deelnemen. De uitreiking heeft plaats in de Hotel- vakschool. Deze cursus voor leerkrachten was noodzakelijk om op een verantwoorde manier het vak Papiamentu in te voeren op de basisscholen in het komende schooljaar. Deze voorspoedige invoering is te danken aan de niet aflatende ijver van ex-gedeputeerde van Onderwijs Franklin Crestian en de huidige gedeputeerde Ernesto Melaan. Het is evenwel niet duidelijk, in hoeverre en onder welke omstandigheden het Papiamentu ingevoerd zal gaan worden.

Verschillende leerkrachten blijken nog niet in ht bezit van de bevoegdheid, terwijl de financiële zijde van de invoering ook een rol kan spelen. Evenals de wisseling in het eilandsbestuur, waar de laatste maanden duidelijk is geworden, dat de UPB die op 10 april de verkiezingen heeft gewonnen, op een wat beter voorbereide basis Papiamentu zegt te willen invoeren.

AMIGOE WOENSDAG 13 MEI 1987

WILLEMSTAD — Het Cultureel Centrum Curaçao presenteert op maandag 25 en dinsdag 26 mei in Centro Pro Arte het blijspel "Een bijzonder Prettig Vergezicht". Daarin treden op de bekende Nederlandse actrice Mary Dresselhuys, haar dochter Petra Laseur en acteur Leen Jongewaard. Het blijspel, dat om half negen s'avonds begint, werd geschreven door toneelschrijver Paul Haenen ter gelegenheid van de tachtigste verjaardag van Mary Dresselhuys. De actrice oogstte met haar rol in het toneelstuk in Nederland groot succes en ontving voor haar vertolking dan ook bijzonder lovende recensies. Dresselhuys, die al ruim 57 jaar op de planken staat, bezocht Curaçao al eerder. Zij bracht twee jaar geleden met veel succes het toneelspel "De Sprong" met onder andere Henk van Ulsen en Ramses Shaffy. Het gezelschap zal ook op Aruba, in Cas dit Cultura, een voorstelling verzorgen. Toegangs- kaarten tot het blijspel kosten vijftien gulden en zijn verkrijgbaar bij de bekende verkoopadressen.

Amigoe 13/5-87

Verzorgd door drs Aart Broek

Boeiende UNA-lezing over Westindische schrijfsters

IN HET KADER van de serie lezingen over Caribische literatuur, die gegeven worden aan de UNA hield gistermiddag drs. Aart Broek zijn eerste van de zes lezingen.

Net als bij de vorige series had de UNA gezorgd voor een reader en aan de hand daarvan legde Aart Broek uit waar hij het de komende weken over zou hebben. Broek's eerste lezing had als titel «Westindische vrouwen aan het woord», omdat er de laatste twee jaar ongeveer tien romans van vrouwen verschenen in het Caribisch gebied en dit feit hem dermate intrigeerde dat hij besloot die romans te behandelen en daarbij de vraag voorop te stellen of deze romans specifiek vrouwelijke elementen hebben.

Tijdens het college van dinsdag behandelde hij vier romans en een verhalenbundel. De romans kwamen uit Guyana, Jamaica en Antigua, terwijl de verhalenbundel van de bekende publiciste Olive Senior, eveneens uit Jamaica, kwam. De vijf boeken hadden allemaal hetzelfde hoofdthema, namelijk de groei van jeugd naar volwassenheid of de overgang van een oude, vertrouwde, veilige omgeving naar een nieuwe, harde, bedreigende wereld. Dat is een thema dat men vaak tegenkomt in de Caribische literatuur.

Aan de hand van de roman «Whole of a morning sky» van Grace Nichols liet Broek zien hoe anders dit thema wordt gebruikt in de Caribische literatuur vergeleken met bijvoorbeeld de Afrikaanse literatuur. Bij het zoeken naar de schuldige van de veranderingen in de maatschappij, wijst Nichols in de richting van de hele Guyaanse samenleving en zelfs het hele Caribische volk, terwijl de Afrikaanse letterkunde altijd de kolonisators blijft kritiseren.

Na het lezen en bestuderen was Aart Broek verbaasd een kenmerk te hebben gevonden van het specifiek "vrouwelijke" van de auteurs. Weliswaar waren de hoofdpersonen meestal vrouwen, maar ook mannen waren goed en overtuigend getekend. Geen van de auteurs tekende een hoopvolle toekomst. Omdat naar zijn mening vrouwen in de moeilijkste omstandigheden nog wel stand houden, was dat echter wel hetgeen hij had verwacht. Sommige van de romans sloten aan bij de «Novels of childhood» uit de Westindische letterkunde, maar ook deze waren niet feministisch. De reden daarvan, zei Broek, was hem niet bekend. Hij zocht die evenwel vooral in de rol die de vrouw zichzelf aanmeet of die haar aangemeten wordt in het Caribisch gebied.

Het thema van de colleges van donderdag is «Westerse invloeden op de vorming van de Caribische literatuur», waarbij onder andere aandacht zal worden geschonken aan de dramagroep «Sistren» uit Jamaica.

NEL CASIMIRI

AMIGOE 15-5-87

Casseres bij uitreiking Leito-beker:

Jury heeft een zeer goede keus gemaakt

WILLEMSTAD — "Ik geloof dat de jury een goede keus heeft gemaakt bij het aanwijzen van Adiel Belioso als winnaar van de Gouverneur Leito Beker", zo eindigde gezaghebber Casseres zijn toespraak bij de uitreiking van de trofee. Deze conclusie trok hij uit het gegeven dat de dertien- jarige Adiel Belioso, ondanks zijn geestelijke en lichamelijke handicap, in staat is geweest voor een groot gedeelte zelf zijn muzikale talenten te ontwikkelen. Bovendien houdt Adiel zijn talenten niet aleen voor zichzelf, maar helpt hij tevens anderen hun muzikale gaven te gebruiken, aldus Casseres.

Casseres legde uit dat de uitreiking dit jaar voor hem anders was dan voorgaande jaren, waarin hij de beker uit had gereikt aan groepen kinderen die iets speciaals hadden gedaan dat de aandacht van de jury trok. Dit jaar zijn het echter drie individuele kinderen die de trofeeën uit handen van de gezaghebber mochten ontvangen.

Naast de beker worden sinds enkele jaren tevens twee aanmoedigings- plakkaten uitgereikt voor kinderen die wel uitblonken in hun activiteiten op cultureel of sociaal gebied, of op het gebied van sport, maar die niet in aanmerking kwamen voor de beker zelf. Volgens Casseres betekenen deze plakkaten, en natuurlijk ook de beker, een stimulans voor jongeren om zich te ontwikkelen op een gebied waar zij ook later wat mee kunnen doen. Hij toonde zich dan ook verheugd naast de beker de twee plakkaten te mogen overhandigen aan Eldert van den Hout, voor zijn prestaties op sportgebied, en aan Giovanni Vinck, voor zijn talent voor schilderen.

De Gouverneur Leito Beker wordt al sinds 1971, toen gouverneur Leito zelf de eerste beker overhandigde, uitgereikt om de jeugd te stimuleren om zich op cultureel, sociaal of sportgebied te ontwikkelen. De beker- uitreiking vond gistermiddag plaats ten huize van gezaghebber Casseres. Na het officiele gedeelte, gaf Adiel Belioso nog een voorstelling op onder andere een quarto en een gitaar.

AMIGOE
ZATERDAG 16 MEI 1987

Tentoonstelling in CCC van J. Anemaet

WILLEMSTAD — Op 24 mei zal in het Cultureel Centrum Curaçao een tentoonstelling worden geopend met werkstukken van de in 1911 op St Maartèn geboren kunstenaar Johannes Anemaet. Werken van de kunstenaar, werden meermalen geëxposeerd in tentoonstellingen in onder andere Nederland, België, St Maarten en op Curaçao. Zowel Sticusa als het Kabinet van de Gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen in Den Haag hebben verschillende werken van Anemaet in hun kunst- collecties.

AMIGOE 16 MEI 1987

Volgens drs Aart Broek

Beperkte lezers-publiek beinvloedt Caribische auteurs

OP DE UNA hield donderdagmiddag drs Aart Broek de tweede lzezing in zijn serie lezingen over "Aspecten van recente Crabische literatuurstudie". Dit keer ging het over de invloed van de Westerse samenleving op de Caribische literatuur, waarbij Broek erop wees dat hij die invloed niet negatief maar juist positief wilde beschouwen.

Een probleem voor een Caribisch schrijver is dat hij schrijft voor een zeer beperkt lezerspubliek. Het Caribisch gebied heeft een orale traditie waar radio en t.v. goed bij aansluiten en de geletterde bovenlaag is meer geinteresseerd in commercie dan in literatuur. Daarom zoekt de schrijver aansluiting bij de Westerse literatuur. Als zijn werk in Europa of de VS wordt uitgegeven en gedistribueerd krijgt het een veel groter verspreidings- gebied. Die gerichtheid op het moederland heeft echter voor de auteur veel consequenties. Hij moet zich aanpassen wat taal betreft, hij moet veel uitleggen over de wereld om hem heen in zijn verhalen wat voor hemzelf en de mensen van het Caribisch gebied logisch en duidelijk is, voerde hij aan.

De Westerse samenleving bepaalt nu mede wat als waardevol erkend wordt in het Caribisch gebied. Ondanks dat is men toch gekomen tot een eigen literatuur. Men heeft geprobeerd de Caribische literatuur in te lijven bij de literatuur van het moederland en dit is niet gelukt. Er kwamen steeds meer vernieuwingen zoals de Négritude en de Caribische invalshoek gaf Westerse literatuur nieuwe interpretaties.

Aan veel universiteiten in Europa en de VS wordt de Caribische literatuur bestudeerd, maar het gevaar dreigt dat door de grote aandacht voor de Caribische literatuur in de taal van het moederland de aandacht voor de literatuur in de eigen taal, het papiaments, het patois of het creools vermindert.

Drs Broek vroeg zich daarom af of het geen tijd werd het Nederlands literaire bedrijf bij te sturen en te zorgen dat het papiamentu gestimuleerd werd. Er moet een praktische samenwerking komen met de Nederlandse uitgeverijen en daar is al een begin mee gemaakt met Charuba, de Arubaanse uitgeverij die samenwerkt met Leopold in Nederland. Er kunnen op die manier twee- talige publicaties verschijnen en via de uitgeverijen kunnen de tijdschriften ook meer aandacht schenken aan papiamentstalige literatuur. Broek liet een mooi voorbeeld van samenwerking zien op Jamaica. Vijftien verhalen van Jamaicaanse vrouwen in de creoolse eilandstaal zijn verzameld door het culturele vrouwen collectief "Sistren" en die verhalen zijn in de creoolse taal zelf uitgegeven door een Engelse uitgeverij, die door de distributie en reclame gezorgd heeft, zodat het boek een grote reikwijdte gekregen heeft.

Tijdens het volgend college, aanstaande dinsdag wil Aart Broek zijn toehoorders laten zien hoe zij gemanipuleerd worden in allerlei studies over Caribische literatuur, volgens Aart Broek: "Breien met ijzerdraad".

NEL CASIMIRI

AMIGOE DONDERDAG 14 MEI 1987

Op 19, 23, 26 en 30 mei

UNA organiseert een journalisten-workshop

WILLEMSTAD — De Universiteit van de Nederlandse Antillen organiseert op 19, 23, 26 en 30 mei een workshop voor journalisten. Het idee voor deze workshop is ontstaan na tal van gesprekken met journalisten en anderen die bij de journalistiek betrokken zijn of erdoor geraakt worden. De workshop is practisch georiënteerd op de verwerving en uitbouw van practische vaardigheden. De groep waar de UNA zich op richt zijn die journalisten die geen uitgebreide opleiding op dit vlak hebben gehad, maar die hun vaardigheden hebben verworven in de praktijk.

De onderwerpen die aan de orde komen zijn onder andere de journalistieke ethiek en verantwoordelijkheid, schrijftechnieken, interview- technieken en verslaggeving. De workshop wordt gegeven door onder meer Alex Reinders, rector magnificus van de UNA die gedurende twee jaar part- time docent aan de Utrechtse School voor de Journalistiek is geweest, drs Marjan de Bruin die in juli van dit jaar de functie van docente Journalistiek aan het Caribbean Institute of Mass Communication van de University of the West Indies zal gaan bekleden, Paul Comenencia die lokaal werkzaam is als journalist en tevens parttime docent massacommunicatie is aan de UNA, mr Hermine Wiersinga die werkzaam is als rechtbank- verslaggeefster in Amsterdam, ANP- correspondent Rajendre Khargi en journaliste Bernadette Heiligers- Halabi.

De UNA vraagt voor de workshop een bijdrage van 75 gulden voor studiemateriaal en lunches en hoopt dat de directies van de media deze kosten voor hun rekening nemen om deze barrière voor de journalisten weg te nemen. Als de workshop een succes wordt is de UNA bereid vervolg- activiteiten te organiseren. Aan de deelnemers die aan alle onderdelen van het programma hebben deelgenomen, wordt een certificaat van de UNA uitgereikt.

4

Amigoe 20/5-87

Werkstukken mogelijk drukken voor schoolgebruik

Derde workshop over het schrijven van jeugdverhalen

WILLEMSTAD — De Asosiashon di Maestronan Kristian (AMK) houdt op zondag 24 mei haar derde workshop over het onderwerp "schrijven van boeken en verhalen voor de jeugd in het Papiamentu en het Nederlands". Mogelijk worden de geschreven verhalen deze keer gereproduceerd voor gebruik op scholen.

De eerste workshop over dit onderwerp werd gehouden tijdens een studieweekeind enige tijd geleden. Volgens Jules Marchena, voorzitter van de AMK, was het enthousiasme van de deelnemers zo groot dat er een tweede workshop werd georganiseerd. Tijdens deze tweede bijeenkomst schreven de deelnemers, net als op de eerste, naar aanleiding van opdrachten, maar deze keer konden ze creatiever te werk gaan. De verhalen die deze keer geproduceerd werden wilde men in eerste instantie reproduceren, maar het bleek dat zij niet werkelijk geschikt waren voor kinderen. Marchena haalde een voorbeeld aan van een tekst, die een van de deelnemers had geschreven, waarvan het verhaal vrij simpel was. Een verhaal dat bestemd zou kunnen zijn voor een kind van vijf jaar. De betreffende schrijver gebruikte in zijn tekst echter woorden die slechts begrijpelijk waren voor een kind van twaalf jaar of ouder.

Dit probleem, waarvan het bovenstaande niet het enige voorbeeld was, wil men nu gaan ondervangen in de derde workshop waarin de deelnemers theorie krijgen over het schrijven voor kinderen. Hierin komt naar voren: welke doelgroep, woordkeus, compositie, climax en anti-climax en meer elementen waarmee een goed opgebouwd verhaal geschreven kan worden. Zondagmorgen krijgen de deelnemers aan de workshop deze theoretische gegevens en moeten zij naar aanleiding van een opdracht of naar aanleiding van een zelf gekozen onderwerp een verhaal gaan schrijven. Zij worden dan vrij gelaten voor welke doelgroep zij schrijven. De begeleiders, Diana Domacassé, Enrique Muller, Henry Habibe en Jules Marchena zelf, lopen rond om de schrijvers zo nodig van commentaar te voorzien.

Na de middag worden de werkstukken geëvalueerd. Aan elk verhaal wordt afzonderlijk aandacht besteed. Deze keer verwacht Jules Marchena dat de geschreven verhalen wel rijp zijn om in een kleine oplage te drukken en te publiceren. Al is het misschien met enige retoucheringen, zo voegde hij toe. Wanneer het tot publicatie komt stelt Marchena zich voor dat er verschillende categorieën komen zodat de verhalen doelmatig in de verschillende klassen van de lagere scholen kunnen worden gebruikt.

De workshop begint om negen uur 's morgens. Deelnemers, ook diegenen die de vorige bijeenkomsten gemist hebben, kunnen zich inschrijven via de telefoonnummers 624073 of 55065. Het bestuur van het AMK heeft het liefst alle inschrijvingen vóór 22 mei binnen.

AMIGOE

DINSDAG 19 MEI 1987

Willemstad... nu of nooit meer

OM MISVERSTANDEN TE voorkomen wil ik U wijzen op de volgende onjuistheden: In de film «Willemstad..... nu of nooit meer» wordt gezegd, dat het huis Belvedère van Shon Dodo Boskaljon is. Shon Dodo Boskaljon heeft er wel gewoond, maar het is nooit zijn eigendom geweest. De eigenaresse was Shon Edmée Ecker, die op de bovenverdieping woonachtig was. In leven, onderhield Shon Edmée Ecker Belvedère uitstekend. Na haar dood is Belvedère opgekocht door Willie Ruiter om speculatieve redenen (de hoge brugtoevoerwegen.

Als Eerste Restaurateur van Curaçao, respectievelijk Otrobanda (Museum- gebouw en Stroomzigt), heeft Chris Engels nog geprobeerd dit pand Belvedère te redden, hetgeen hem helaas niet gelukt is.

Als klein schoonheids- foutje bij de film wil ik opmerken, dat de wals «Madeline» NIET van C. Boskaljon- Ecker is, maar van Graciela V. Boskaljon-Ecker. De danza «Mis felicitaciones» is van C.A. Boskaljon.

LUCILA ENGELS-BOSKALJON

Amigoe WOENSDAG 20 MEI 1987

Caribische literatuur in UNA-lezing vergeleken

IN ZIJN SERIE lezingen over Caribische literatuur hield Aart Broek dinsdag een college over vergelijkende literatuur- studie en in het bijzonder over vergelijkende bestudering van Caribische literatuur. Hij deed dit aan de hand van een vijftal studies, van Ramchand en Cudjoe over Engelstalige, van Dash en Kestelôot over Franstalige en van Habibe over Spaanstalige Caribische literatuur. In buitenlandse studies komt de literatuur van de Nederlandse Antillen nooit ter sprake daar men de Nederlandse of Papiamentse taal niet beheerst.

Drs. Broek liet zien hoe iedere auteur min of meer pretendeert objectief te zien, maar hoe elk schrijft vanuit een eigen ideologie en hoe aan de hand van die ideologie het werk van de Caribische schrijvers op zijn waarde beoordeeld wordt. De studies zijn vaak zo persoonlijk gekleurd dat ze meer zeggen over de critici dan over de literatuur.

Ook gaven de auteurs van de studies niet aan volgens welke methode zij te werk gingen en wat hun uitgangspunten waren, al vormde volgens Broek, het werk van Habibe hierop een gunstige uitzondering. Van al deze problemen moet men zich bewust zijn zodra men zich bezig gaat houden met de bestudering van Caribische literatuur, vooral omdat de waarde- beoordelingen van de werken hierdoor in een twijfelachtige daglicht komen te staan.

Als illustratie- materiaal bood Aart Broek daarvoor een recensie aan van K. Ramchand van het boek «Black albino» van de auteur Namba Roy en zijn eigen recensie van hetzelfde boek, dat hij publiceerde in de Amigoe van 21 maart 1987. Omdat zij van een verschillende ideologie uitgaan, komen ze op een andere hoofdthema en tot een ander waarde- oordeel van dezelfde roman.

Ook de waarde, die in de studies aan bepaalde literaire stromingen wordt toegekend, is aan twijfel onderhevig. Vaak is achteraf die waarde toegekend, terwijl in de tijd zelf, dat de poëzie of het proza geschreven werd, het amper werd opgemerkt.

Broek waarschuwde dus, dat, al moest men blij zijn dat de studies er zijn, men toch met een zeer kritisch oog moest lezen. Over de objectiviteit en over wat wel en niet verantwoord moet worden in een studie, ontstond aan het eind van het college een levendige discussie.

Donderdagmiddag zal Aart Broek verder spreken over literatuur- studie, maar dan zal het accent meer liggen op de geschiedschrijving van de Caribische literatuur.

NEL CASIMIRI

AMIGOE

DINSDAG 19 MEI 1987

Henry Habibe-cyclus over Papiamentu-novela's

ORANJESTAD — Dr. Henry Habibe houdt in het komende weekeinde in Biblioteca Nacional een lezingen- cyclus over novela's in het Papiamentu.

Het gaat hier om novela's, die al in de jaren twintig en dertig werden geschreven, maar niet voor het voetlicht zijn gebracht. Het programma vermeldt voor vrijdag 22 mei, half acht, novela's van Willem Kroon, Manuel Fraai en Miguel Suriel. Op zaterdagmorgen volgt de introductie van werken van Pierre Lauffer en Amador Nita en novela's van Guillermo Rosario en Edward de Jongh. In de middaguren volgt een eind- discussie. Deelnemers aan deze lezingen moeten zich van tevoren laten inschrijven bij Biblioteca Nacional.

Amigoe 19/5-87

WILLEMSTAD — In de aula van de UNA wordt op 18, 20 en 22 mei een cursus "Muziek uit de middeleeuwen" gegeven door Aileen Martina, die momenteel haar studie musicologie in Texas afmaakt.

De cursus wordt door de FESSKA georganiseerd, die ervan overtuigd is dat muziek een belangrijke plaats inneemt in de Antilliaanse cultuur.

Paul Middellijn kondigt nieuwe bundel aan: 'Lieve Leonie'

MEP-festival mooi, leuk en lang

UTRECHT — Zelfs het hondje van Kees Stip luisterde urenlang braaf naar veel, heel veel poëzie, uit vooral Surinaamse en Nederlandse monden. Het MEP-festival trok, ondanks de zware concurrentie van eindelijk echt zomerweer, een behoorlijk groot publiek, dat de Blauwe Zaal voor drie kwart vulde.

Doordat het toch al forse programma flink dreigde uit te lopen, werd op de vier pauzes tussendoor bekort, en dat maakte dit multiculturele festival, ondanks alle afwisseling en leuke en mooie momenten, wel tot een lange zit.

Het begin was goed, uitstekend zelfs, met een zelfverzekerd optreden van Utrechter Geert Koefoed, die herinneringen aan Suriname ophaalde in gedichten vol beheerste emotie. Onzekerheid over de rechtmatigheid van zijn aanwezigheid als Nederlander in het land waar hij zich altijd zo welkom voelt: 'heb ik hier iets te zoeken, heb ik hier iets te doen, heb ik hier iets te maken'. Ook angst voor de onbekende ander is een thema dat bij Koefoed doorklinkt: 'Wat heeft je bang voor een ander gemaakt zolang je niet weet wie hij is'.

Het moet een jaarlijks terugkerend gebeuren worden, dit breed opgezette Multi Etnisch Podium, dat het afgelopen jaar werd vooraf gegaan door multiculturele literaire bijeenkomsten in RASA en (éénmaal eerder) De Blauwe zaal. De formule blijkt een succesvolle.

Voor wie regelmatig dichtersmiddagen en -avonden bezoekt waren er gisteren veel bekende namen: Lizzy Sara May, Neeltje Maria Min, Kees Stip, Jana Beranova. Iets zeggen over hun poëzie en voordracht zou betekenen in herhalingen vervallen.

Hindoestaanse

Onbekend voor mij was de Hindoestaanse Surinaamse Chitra Gayadin, die in haar zorgvuldig en ingetogen voorgelezen gedichten een beeld opriep van het leven op het platteland van Hindoestaande vrouwen, van wie verwacht wordt dat zij zich lijdzaam en ondergeschikt voegen. Naar hun man en naar het eentonige landbouwersbestaan.

Het mooie van dit soort manifestaties is, dat soms de poëzie en de persoon van de dichter(es) niet zozeer samenvallen, alswel elkaar vermenigvuldigen. Als dan ook nog een beeld wordt geschetst van een jou onbekende cultuur, is de uitkomst intrigerend.

Een niet mis te verstaan element in de poëzie van mannelijke Surinaamse dichters is de erotiek. Zo bezong Carlo 'zwarte mier' Rijkaard met enthousiasme de schoonheid van de zwarte vrouw, en haar manier van lopen. 'Een grote kunst, waar ik een groot liefhebber van ben'.

Over liefde gesproken, de onder Surinamers zeer populaire dichter Paul Middellijn kondigde zijn nieuwe bundel aan, die 'Lieve Leonie' zal heten, naar de in Suriname 'bekendste van alle journalisten'. Jammer dat Leonie (van Bladel) zelf niet aanwezig was!

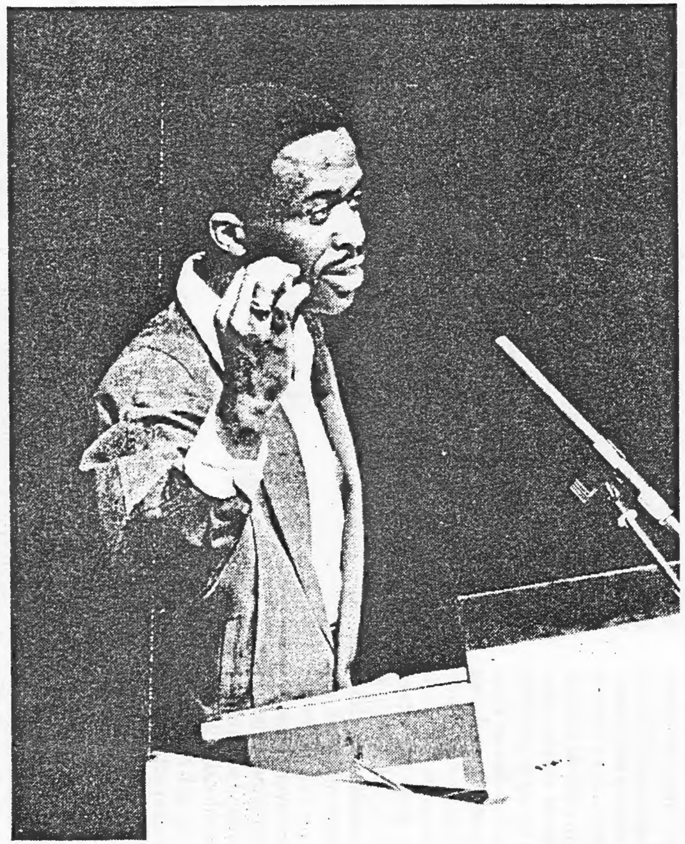

Foto UN/NZC-Ton Stramrood

'ZWARTE MIER' Carlo Rijkaard bezingt de schoonheid van de zwarte vrouw

Ook Julian With, behalve organisator van het festival zelf optredend dichter, opende zijn hart en droeg een vurig liefdesgedicht op aan presentatrice Alida Neslo, de Vlaamse Surinaamse die, bijgestaan door Legène Zeefuik, de middag en avond vaardig aan elkaar praatte. Ook de rest van With's voordracht klonk strijdvaardig. Hij las onder meer zijn bekende gedichten De wereld op z'n kop (1 en 2) voor, waarmee hij vooral bij zijn landgenoten groot succes oogstte.

Een leuk onderdeel vond ik de voordracht van de Turkse journaliste Gulnaz Aslan, presentatrice van Radio Thuisland. Een sympathieke en strijdvaardige jonge meid. Dat Turkse vrouwen soms heel anders zijn dan je uit de publicaties leert, blijkt wel uit de raad die zij van haar moeder meekrijgt betreffende lastige mannen: 'Mep ze op de bek, meid'.

Heel humoristisch was het optreden van Nasr Mohammed, een Marokkaan die in zijn boekje Minder over meer met verbaasde ogen naar de Nederlandse cultuur kijkt. Droogjes noteert hij: 'de terrasjes zijn veelal overdekt en zijn verwarmd door verwarmingselementen'. Het voorproefje dat hij gaf van zijn nieuwe boek, dat in het najaar moet verschijnen, klonk veelbelovend. Het gaat over een Turk die de elfstedentocht wint.

Poëzie in z'n pure vorm kwam zondag van vijftiger Gerrit Kouwenaar, die zijn reputatie van moeilijkheid en onbegrijpelijkheid logenstrafte met heel toegankelijke verzen, en van Adriaan Morriën. De laatste is een regelmatige gast op poëziemanifestaties, maar ik zal niet gauw genoeg krijgen van zijn tussen melancholiek en zinnelijk zwevende gedichten, die hij zo mooi voorleest.

Hele andere koek van Simon Vinkenoog. Eindeloze woordenstromen uit de mond van deze vitale oude slungel, die waarschijnlijk wel nooit aan een gebrek aan woorden zal gaan lijden. 'Het leven is er om in klaar te komen' en voor gedichten geldt voor hem denk ik iets soortgelijks.

Veel kleur, veel plezier, veel poëzie, de hele zondag lang. Maar ik heb toch twee kleine klachtjes. Om te beginnen kun je mensen niet een halve dag en avond lang niets anders te eten aanbieden dan droge belegde broodjes en lekkere, maar de eetlust niet bevredigende zoetigheden. Dan loopt terecht rond etenstijd de zaal half leeg.

En dan de muzikale en gedanste bijdragen, die kunnen wel wat flitsender. Zo'n dansnummer van Le Cocon bijvoorbeeld, het is wel keurig jazzballet, maar heeft toch echt niets met poëzie of kunst te maken. Zelfs het brave hondje van Kees Stip begon er bij te blaffen.

INGE VAN DEN BLINK

Multi Etnisch Podium, georganiseerd door de SMAU (Stichting Multiculturele Activiteiten Utrecht). Zondag 24 mei, Blauwe Zaal, vanaf 13.00 uur.

Amigoe 26/5-'87

Ook optreden samen met gitaar-orkest Vibrato

Concerten door het Curaçaos Middelbare Scholieren orkest

KRALENDIJK — Onder auspiciën van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) zal het Curaçaos Middelbare Scholieren Orkest (Cumisco) onder leiding van de oprichter, de muziek- pedagoog Ramon L. Willems, op 29 mei een concert geven in het Sentro di Bario Rincon; aanvang 19.30 uur.

Op 30 mei geeft Cumisco, met medewerking van het gitaar- orkest Vibrato van de muziekschool van Bonaire, in het jeugdhuis Jong Bonaire een concert. De aanvang is half acht 's avonds. Op 30 mei is er bovendien een "open repetitie" van Cumisco en Vibrato in het jeugdhuis Jong Bonaire, van tien uur 's morgens tot één uur 's middags. Iedereen is welkom en de toegang is gratis.

Het Cumisco bestaat uit ongeveer veertig personen en heeft niet alleen op Curaçao, maar ook in de Dominicaanse Republiek veel succes geboekt. Het unieke van de presentatie op 30 mei is het gezamenlijk concerteren van Cumisco en de zeven instrumentalisten van Vibrato, het gitaarorkest onder leiding van de muziek- pedagoog Rudy Bedacht.

De Cumisco-groep komt op donderdag 28 mei omstreeks negen uur 's morgens op Bonaire aan, en treedt dezelfde dag reeds op in de beachhut van hotel Bonaire, van negen tot ongeveer elf uur 's avonds. Het Cumisco vertrekt op zondag 31 mei om acht uur 's avonds weer naar Curaçao.

Amigoe 27/5-'87

In gisteren gehouden UNA-lezing

Caribische auteurs en de literatuurkritiek

DRS. AART BROEK hield gisteren zijn vijfde college in een cyclus van zes over Caribische literatuur. Tijdens deze lezing probeerde hij zijn toehoorders een beeld te geven van wat de Caribische auteurs onder de aandacht van de lezers willen brengen en van de reacties daarop in de literatuur- kritiek. Broek deed dit aan de hand van een aantal voorbeelden.

Als men enkele jaren geleden iets te weten wilde komen over Caribische literatuur kon men goed terecht bij de studies van Ramchand en Bruce King, maar de laatste jaren is er erg veel over Caribische literatuur gepubliceerd. Steeds meer onbekende Westindische romans worden naar voren gebracht.

Zo schreef Rhonda Cobham een artikel over het boek -The Jumbie Bird- van Ismith Khan, waarin het thema van de botsing tussen de verschillende culturen, in dit geval op Trinidad, en het zoeken naar een eigen plaats in de Creoolse samenleving deze keer niet zoals meestal vanuit de Afro-Caribische invalshoek wordt belicht, maar vanuit een Oost-Indiër. De problemen, die de hoofdpersoon heeft met de banden met zijn moederland zijn hier dus banden niet met Afrika, maar met Pakistan. Cobham vergelijkt het Hussay- festival, een Hindoestaans feest dat in dit boek wordt beschreven, met het carnaval van Trinidad.

Een ander, bijna vergeten boek, dat weer opnieuw is uitgegeven en bestudeerd, is de roman -Rum and Coca Cola- van Ralph de Boissière. De titel is ontleend aan de calypso, die door de Andrew Sisters zo bekend is geworden en het thema van het lied is het thema van het boek. De Boissière geeft in de roman een heel gedetailleerde analyse van de positieve en negatieve effecten van de Amerikaanse aanwezigheid (in de Tweede Wereldoorlog) in Trinidad. Er is een groei te constateren in de aandacht, die geschonken wordt aan Caribische literatuur, al is die aandacht nog niet optimaal.

Van verschillende Westindische schrijvers is het werk niet of nauwelijks nog te krijgen en verzamelde werken worden bijna nergens uitgegeven. De enige voorbeelden, die Broek kon vinden, waren de verzamelde werken van Oda Blinder en van Nicolas Guillén, terwijl men werkt aan die van Saint John-Perse en van Colá Debrot.

De laatste jaren is men ook begonnen met linguïstische studies van Caribische romans. Linguïstisch onderzoek gebeurt volop met Europese literatuur, maar de mensen, die Westindische literatuur bestuderen, ontbreekt vaak de kennis van het taaleigen van de verschillende Westindische bevolkingsgroepen. Daardoor wordt de Caribische literatuur niet gewaardeerd zoals het zou moeten.

Naar aanleiding van een studie over beeldvorming in de literatuur bracht Broek als voorbeeld ter sprake het beeld, dat V.S. Naipaul in zijn romans schetst van de vrouw. Naipaul heeft een ideaal voor ogen en het Caribisch gebied en de Caribische mensen beantwoorden daar in het geheel niet aan. De grote boosdoeners zijn hierbij de vrouwen. Zij vormen een bedreiging en elke roman van Naipaul toont ditzelfde negatieve beeld, zowel van de vrouw als van de Caribische samenleving. Naipaul wordt in Europa erg gewaardeerd, maar vanuit het Caribisch gebied klinkt een grondig onderbouwde, zeer harde kritiek op Naipaul. Men is het niet eens met zijn wel zeer negatieve beelden. Deze beeldvorming bij onder andere Naipaul vormde de aanleiding tot een korte discussie aan het eind van het college.

Volgende week dinsdag, in het laatste college van drs. Aart Broek, komen onder andere de romans van Simone Schwartz- Bart ter sprake. Over deze schrijfster stond in de Napa van verleden week een artikel van Marjan Groenewegen.

NEL CASIMIRI

Amigoe 26/5-'87

Sedukal maakt promotiefilm over de UNA

WILLEMSTAD — Onder de leuze "Studeren op Curaçao heeft vele voordelen" heeft de onderwijs- instelling Sedukal een film vervaardigd met informatie over de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Deze voorlichtings- film zal op de middelbare scholen gedraaid worden met als doel de studenten die hun keuze moeten maken waar zij wensen te gaan studeren, te stimuleren dit aan de UNA te gaan doen.

Zoals bekend lijkt voornamelijk het nieuwe beurzen- systeem in Nederland, van zeer negatieve invloed te zullen zijn op het aantal studenten van de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Toch zijn er op de Antillen, naast de UNA, verschillende instituten en instellingen waar verdere studie- mogelijkheden geboden worden op hoog niveau. Om dit onder de aandacht te brengen van de toekomstige studenten heeft Sedukal een eerste voorlichtings- film vervaardigd over de mogelijkheden die de UNA biedt. Het ligt in de bedoeling om meer van dergelijke films te gaan maken over de andere opleidings- instituten op de Antillen die eveneens nadelen lijken te ondervinden van het nieuwe Nederlandse beurzensysteem.

De film zal over enkele weken via TeleCuraçao worden uitgezonden en gaat daarna gebruikt worden op de middelbare scholen. Sedukal heeft de hoop op deze wijze de studenten van de voordelen om op Curaçao te studeren, te overtuigen.

Amigoe 27/5-'87

Foto-expositie in Kunstacademie

WILLEMSTAD — In de aula van de Kunst- academie aan de Roodeweg zal zondag om elf uur een foto- tentoonstelling worden geopend. De tentoonstelling bestaat uit foto's die werden gemaakt door cursisten die twee jaar een cursus fotografie volgden. De tentoonstelling is een week lang te bezichtigen. Openings- tijden zijn van maandag tot en met vrijdag van acht uur 's-morgens tot twaalf uur 's-middags. Dinsdag, woensdag en donderdag is de expositie tevens te bezichtigen van zeven uur tot tien uur 's-avonds.

AMIGOE 7/5-87

Geïnspireerd door Lupe Reyes

Ton Smolders leest voor uit eigen werk

KRALENDIJK — Elf jaar na zijn vertrek van Bonaire zal dichter/schilder Ton Smolders voorlezen uit eigen werk. Dit gebeurt zondagavond in de Neptune room van het Bonaire Beach-hotel (BBH), waar de vroegere leraar aan de technische school van Bonaire uitrust van zijn tournee door Noord- en Zuid-Nederland. De 37-jarige woord- kunstenaar Smolders bleek geïnspireerd door de Bonaireaanse dichteres Lupe Reyes.

In een gesprek met Ton Smolders, wiens woonplaats momenteel Bergen op Zoom in Brabant is, blijkt dat hij zich volledig heeft toegelegd op de schilderkunst en de woordkunst. Smolders is niet alleen dichter, maar ook woord- kunstenaar, die een speelse uitleg geeft over de taalfenomenen als homophones en hononiemen (woorden die dezelfde klank hebben, maar duidelijk in betekenis verschillen - red.) en synoniemen. Dat is ook hetgeen Smolders tijdens een uurtje optreden in BBH als het meest belangrijke beschouwt: het amusement en een uurtje taalniveau om de belangstelling op te wekken voor de Nederlandse taal, maar dan wel in het bijzonder voor de poëzie.

Ton Smolders is in Nederland al lang geen onbekende meer en heeft daar veel opgetreden samen met Johnny van Doorn, die in de jaren zestig bekend is geworden als "The Selfkicker" en de nog steeds optredende Jules Deelden. De kunstuitingen van Smolders zijn tweeërlei, want niet alleen zijn woordkunst heeft hem tot veel gevraagd entertainer gemaakt, maar ook zijn schilderkunst, waarmee hij heeft geëxposeerd in Milaan in samenwerking mt Saporiti design en in Baden Baden, waar hij exposeerde in het Amorc Kunstkabinett.

Zoals reeds opgemerkt was Ton Smolders oorspronkelijk leraar en heeft als zodanig op Bonaire van 1973 tot 1976 les gegeven in de Engelse taal. Zijn bijnaam was toen Ton sin shen mil hetgeen inmiddels al niet meer op waarheid berust. In '73 werd hij getroffen door de in die tijd uitgegeven gedichten- bundel van de Bonaireaanse dichteres, die al vele jaren in Venezuela woont, Lupe Reyes. Smolders zegt dat hij weliswaar niet alles verstond, maar dat dit toch de aanzet is geweest tot zijn eigen pogingen in de poëzie- wereld. Van zijn hand verscheen een drietal dichtbundels: Bathyscaaf 1 en 2 en Hersenflitsen. Zondagavond BHH, 21.00 uur Ton Smolders leest luchtig voor uit eigen werk.

KRALENDIJK — Ton Smolders is behalve een bekend woord- kunstenaar ook kunstschilder. Hij exposeert echter niet op Bonaire, waar hij in 1973 drie jaar werkzaam is geweest. Zondagavond leest hij voor uit eigen werk. Om een idee te hebben van de vaardigheden met het penseel de bovenstaande foto van een paneel dat Smolders maakt ter grootte van één meter bij anderhalve meter.

AMIGOE 2/6-87

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Angel Salsbach van Onderwijs gaf onlangs het startsein voor de cursus over de ontwikkelingen van leermethoden. Het beleid van de Eilands- overheid is gericht op de verbetering van de inhoud van het onderwijs. Vooral met het oog op de invoering van het Papiamentu als instructietaal betekent dat dat er nieuwe methoden ontwikkeld moeten worden.

De interesse voor de cursus bleek zeer groot. Ruim honderd deelnemers schreven zich in voor de cursus waar echter slechts plaats was voor veertig mensen. Enkele van deze plaatsen waren gereserveerd voor leerkrachten van Sint Maarten en Bonaire. Vanwege de grote belangstelling heeft de organisator van de cursus, de KOMAPA, de intentie een follow- up te organiseren zodat alle geinteresseerden de mogelijkheid hebben om ook deze basis cursus te volgen. Op de foto het moment waarop gedeputeerde Salsbach het begin van de cursus inluidt.

Amigoe 3/6-87

Over Caribische literatuur

Drs Broek besluit lezingen-cyclus

OP DE UNIVERSITEIT van de Nederlandse Antillen hield drs. Aart Broek gistermiddag zijn laatste college in de serie over Caribische literatuur. Hij richtte dit keer de aandacht op de Franstalige literatuur en in het bijzonder op de romans van Simone Schwarz-Bart.

De romans van Schwarz-Bart sluiten aan en zijn tevens een reactie op het Indigénisme, een literaire en politieke beweging in de jaren 1920/1930 op Haïti, die de bevolking erop wees dat de eigen volkscultuur serieus genomen moest worden. Tot die tijd was alle aandacht gericht geweest op Frankrijk. Men begon nu de eigen Haïtiaanse volks- wijsheden te bestuderen, ook de religie en de voedoe. Men leerde trots te zijn op de eigen cultuur en te accepteren, dat die cultuur Afrikaanse elementen heeft.

Hetzelfde gebeurde in de poëzie op de Franse Antillen, een stroming die de Négritude genoemd wordt, en in de Poesía Afro-Antillana op Cuba en Puerto Rico. Die poëzie van het Indigénisme, de Négritude en de Poesía Afro-Antillana werd echter vooral geschreven door mannen en het vrouwbeeld, dat in die poëzie naar voren komt, is hun ideaal beeld van de Caribische vrouw: een vrouw met een prachtig lichaam, sensueel, goed dansend in harmonie met de muziek. Een vrouw bestond voor hen alleen uit lichaam.

In het werk van Simone Schwarz-Bart verschuift het perspectief van de man naar de vrouw, waardoor een veel gevarieerder en levensechte beeld van de vrouw ontstaat. Ook legt Simone Schwarz-Bart het accent op het Caribische element. De Négritude zocht haar wortels in Afrika om tot een eigen identiteit te komen. Zij legt er de nadruk op dat Afrika verleden tijd is. Het vertrek is te lang geleden om er nog een thuis te vinden. Haar symboliek is Afro-Caribisch, niet Afrikaans: wind, regen, zeilen, trommel, suikerriet. De invloed van het Creools op haar taalgebruik is sterk, vooral door het vele gebruik van spreekwoorden.

Ook Simone Schwarz-Bart idealiseert de vrouw in haar romans, zij het op een andere manier dan de mannelijke dichters (zoals onder meer in een artikel in de Napa van 23 mei tot uiting komt, waarin dieper op de inhoud van de romans werd ingegaan). Op die idealisering heeft zij felle kritiek gehad van bijvoorbeeld Maryse Condé, maar in haar tweede roman heeft Simone Schwarz-Bart weer de Caribische mens weer erg geïdealiseerd. In recenter werk van Caribische schrijfsters, zoals dat in het eerste college van Aart Broek ter sprake kwam, zijn de hoofdfiguren anders getekend. Daarin zijn het gewone vrouwen.

Het laatste woord in deze cyclus was voor de reactor van de UNA, mr. drs. Alex Reinders, die Aart Broek bedankte voor de verzorgde lezingen. Van de kant van de cursisten werd bij deze gelegenheid bij de UNA- rector aangedrongen op een vervolg op deze lezingen- cyclus. Dat zal waarschijnlijk wel het geval zijn, liet deze weten, alhoewel een vervolg een andere opzet zal hebben. Hij dacht erover een aantal Caribische auteurs naar Curaçao te laten komen, zodat zij zelf over hun eigen werk kunnen praten.

De colleges van Aart Broek werden goed bezocht. Er was steeds een vaste kern met bij elk nieuw onderwerp een groep belangstellenden, die zich juist voor dit onderwerp interesseerden, zoals ook het geval was bij de lezingen van prof. J. Oversteegen, Ineke Phaff en Henry Habibe. Het is een goed initiatief van de UNA om naast het zakelijke, juridische en technische werk aandacht te schenken aan de culturele en literaire kant.

NEL CASIMIRI

3/6-87 AMIGOE

Bij ruïnes van Fort St Louis

Openlucht-uitvoering van Sintmaartense dansschool

PHILIPSBURG — De Motivance Dance Company heeft een zeer geslaagde openlucht- uitvoering verzorgd op de ruïnes van het Fort St Louis te Marigot. Het was de eerste maal dat een culturele manifestatie op deze historische plek werd gehouden.

Door toedoen van de Culturele en Historische Vereniging van St Maarten was het Fort zodanig van overwoekerend onkruid ontdaan, dat de vele bezoekers er in pick-nick- stijl konden plaatsnemen tegenover het speciaal aangelegde podium. Het Fort was ook meer toegankelijk gemaakt voor het publiek en beter bereikbaar door de nieuw aangelegde betonnen treden.

De leerlingen van de dansschool, groot en klein, hebben hun beste beentje voorgezet om het publiek een aangename middag te bezorgen. Voor sommigen van de groteren was het hun laatste optreden, omdat zij binnenkort voor verdere studie het eiland gaan verlaten.

Door het tijdschrift "Discover St Maarten" dat gelieerd is met de Culturele en Historische Vereniging, werd een auto 1987 Daihatsu Cuore ter beschikking gesteld, die ten bate van de dansschool zal worden verloot. De loten zijn verkrijgbaar bij de bestuursleden en de directie van de dansschool. De auto staat tentoon gesteld op de Pondfill en de trekking is op Vaderdag.

Amigoe 9/6-87

Onder leiding van Stanley Lamp

OKSNA op Bonaire bijeen

KRALENDIJK — Onder voorzitterschap van Stanley Lamp die werkzaam is op het departement van Onderwijs, heeft de OKSNA drie dagen lang vergaderd op Bonaire. Van Curaçao waren aanwezig de gedeputeerde van Onderwijs, ing. Angel Salsbach, en het hoofd van het departement van Cultuur, Pacheco Domacassé, die overigens beiden van oorsprong Bonaireaan zijn.

De andere eilanden van de Nederlandse Antillen stuurden een vertegenwoordiger naar Bonaire. Op de eerste dag van de vergadering waren ook gedeputeerde Ernesto Melaan en minister van Ontwikkelings- samenwerking Franklin Crestian aanwezig. Dit jaar bestaat de OKSNA drie jaar. Tweemaal jaarlijks wordt er vergaderd en dit gebeurt telkens op een ander eiland. Tijdens de vergaderingen worden de fondsen die Nederland beschikbaar stelt voor culturele proejcten op de Antillen besproken, terwijl er ook vergaderd wordt over eventuele nieuwe projecten die voor financiering in aanmerking komen.

Domderdagvaond werd aan de leden van de delegaties een diner aangeboden. Ook de komende gedeputeerde van Onderwijs en Cultuur Carmo (Boeboei) Cicilia (POB) nam daaraan deel.

Amigoe 3/6-87

Soyinka-satire als afsluiting toneelcursus

Op St Maarten uitvoering stuk van Nobelprijswinnaar

PHILIPSBURG — Op 12, 13 en 14 juni zal in het Cultureel Centrum in de Backstreet het toneelstuk The trials and metamorphosis of Brother Jero in première gaan.

Het is een satire op TV-, tent- en strand- predikanten, die allemaal een eigen kerkje stichten en daaruit een slaatje proberen te slaan. Bedreigd door bepaalde maatregelen van de regering, weten zij zich sluw te verenigen om stand te kunnen houden.

Het stuk is geschreven door de Nigeriaanse Nobelprijs- winnaar voor literatuur Vole Soyinka, de eerste Afrikaan aan wie deze prijs werd uitgereikt. De regie is in handen van Ian Valz, en het stuk wordt opgevoerd als afsluiting van de toneel- cursus voor volwassenen, de Adult Drama Workshop, bestaande uit Joel Arndell, Julie Jones, Juliana Shipley, Agnes Gumbs en Glendolyn Holiday. Als gastspelers in dit stuk zullen optreden Richard Gibson, Gerard van Veen en Ramon Sharpe.

Amigoe 9/6-'87

Gast-optreden Gregory Goedgedrag

Derde gitaar-concert Vibrato met internationaal programma

KRALENDIJK — Voor de derde maal in successie zal het gitaarorkest Vibrato onder leiding van muziek-pedagoog Rudy Bedacht en onder auspiciën van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) een gala-concert geven. Na de oprichting van Vibrato, zoals het gitaarorkest heet, is het alweer de derde maal dat het orkest in een open podiumsysteem voor het voetlicht treedt. Het orkest werd opgericht bij het eerste lustrum van de muziekschool van Bonaire op 2 januari 1986.

Dirigent Rudy Bedacht die zelf ook meespeelt, heeft sinds de eerste openbare presentatie van het orkest een repertoire samengesteld met een sterk nationaal en internationaal karakter, hetgeen tevens een diversiteit van muziekstijlen inhoudt. Het succes van deze werkwijze bleef niet uit, want Vibrato wist telkens een goed gevulde zaal te trekken van mensen die weten dat er een gevarieerd programma wordt geboden. Bovendien is het gebodene alleszins aanvaardbaar. De grote populariteit die het jonge orkest op Bonaire ondervindt, is ongetwijfeld mede te danken aan een initiatief van Bedacht, die het zogenaamde open podiumsysteem heeft ingevoerd.

Dit biedt namelijk aan aanwezigen de mogelijkheid daadwerkelijk te participeren, waardoor het concert een meer dimensionele en functionele manifestatie wordt. Bij vorige concerten hebben verschillende personen uit het publiek dan ook dankbaar gebruik gemaakt van de geboden gelegenheid zich zowel vokaal als instrumentaal op het podium te laten horen. Ook bij het concert van zaterdag zal Vibrato weer gitaren beschkbaar stellen voor degenen die vanuit de zaal willen deelnemen. Behalve de gebruikelijke werken van Bach, Mozart en Schumann — lievelings-componisten van Bedacht zoals wel bleek uit Bedachts radio-programma's op Voz di Bonaire — zijn er in het repertoire echter ook vele Amerikaanse, Latijnsamerikaanse en Antilliaanse werken opgenomen.

De avond zal niet alleen gevuld worden door het gitaarorkest Vibrato. Ook vokaal zullen de luisteraars aan hun trekken komen. Als gastzangeres treedt onder andere op Emma St. Jago. Ook Gregory Goedgedrag, die het kinderkoor leidde tijdens het bezoek van koningin Beatrix, zal optreden en zichzelf daarbij begeleiden op de gitaar. Bedacht heeft ook een dameskoor geformeerd bestaande uit de dames Carlotte St. Jago, Gabriela Thielman, Jane van der Linden en Genevieve Milliard. Tenslotte zal het Vibrato-lid Riginald Dortalina, enkele creaties laten horen naar arrangementen van Rudy Bedacht.

Amigoe 10/6-'87

In verband met 25-jarig bestaan STINAPA:

Tentoonstelling Onderwater Park in Curaçaosch Museum

WILLEMSTAD — In het kader van het 25-jarig bestaan van de Stichting Nationale Parken Nederlandse Antillen (STINAPA) is er vanaf 13 juni een tentoonstelling in het Curaçaosch Museum over het Onderwater Park Curaçao. Op deze tentoonstellingen zijn naast schelpen, koralen en duikmateriaal ook historische vondsten uit de 17de en 18de eeuw te zien. Daarnaast is er fotomateriaal met uitleg over de verschillende aspecten van het Onderwater Park.

Het Onderwater Park Curaçao is vier jaar geleden opgericht door STINAPA en loopt van het Princess Beach Hotel tot het twintig kilometer verder gelegen Awa di Oostpunt. Het doel van dit onderwater park is het beschermen van de koraalriffen en garant te staan voor een blijvend gebruik van de natuurlijke hulpbronnen van het koraalrif.

Om de doelstellingen van het Onderwater Park Curaçao te ondersteunen is de Vereniging Vrienden van het Onderwater Park Curaçao opgericht. De vereniging bestaat uit vrijwilligers die zich persoonlijk inzetten voor de bescherming van de koraalriffen, die een waardevolle bron van recreatie en toerisme vormen. De tentoonstelling is tot 6 juli te bezichtigen in het Curaçaosch Museum. De officiele opening vindt op 13 juli plaats om acht uur 's avonds en wordt verricht door Stinapa-voorzitter Pieternella.

Amigoe DONDERDAG 11 JUNI 1987

Tentoonstelling van Jean Girigorie

TOT 20 JUNI kunt u in Gallery '86 een keuze uit de werken van Jean Girigorie bekijken. Misschien is het beter om te spreken van in u opnemen, want dat zal zonder meer gebeuren. Gallery '86 is vol van de schilderijen van Girigorie, die als je er rondloopt je geen moment rust gunnen en steeds opnieuw je aandacht vragen.

Jean Girigorie is een Antilliaanse kunstenares. Geboren in 1949 heeft ze in verschillende delen van het Carisch gebied gewoond. De ervaringen uit haar leven met de afro-caribische mensen neemt ze dan ook mee in haar schilderwerken. In veel schilderijen zie je het gebonden zijn, het niet-vrij zijn van de afro-caribische mens (futuro incierto). In veel van haar werken is Jean Girigorie maatschappij-kritisch. In wellicht al haar werken vraagt ze naast de aandacht die het schilderij opeist vanwege de goede en harmonieuze compositie, ook aandacht voor de boodschap van haar werken. Het is geen boodschap die je snel herkent maar door de specifieke vormgeving van Girigorie je uren daarna nog bezighoudt. Een goed voorbeeld hiervan is

vervolg pag. 11

Jean Girigorie

haar werk 'traishon di pas', het verraad van de vrede, waarop een doorstoken vredesduif voor de laatste keer zijn vleugels uitslaat onder het oog van een schreeuwende, angstige vrouw.

Haar boodschap is echter niet alleen een maatschappij kritische maar komt ook naar voren als een boodschap van het mooie landschap of die van een alledaags- tafereel, of het zoeken naar de mysterieuze dimensie van het menselijk bestaan. Haar manier van werken zou je overwegend grof kunnen noemen; daarmee bedoel ik dat ze geen fijne lijntjes uitzet om haar afbeeldingen en figuren in te vangen.

Ze schildert vanuit haar emotie en die is niet in te kaderen en zo duidelijk te vangen als de beelden die ze zou neerzetten als ze zou schilderen precies wat haar oog haar aan zou reiken. Haar figuren zijn emotionele figu-[illegible] Daardoor hebben haar s[illegible]lderijen de beweging van het ritme en de dans die zo kenmerkend is voor de afro-caribische mens. Het beste geeft ze dat zelf weer in de regelmatig terugkerende 'cirkels' die als draaikolken het doek in schijnen te draaien, of het nu het oog van de tijger (wowo di tiger Malhechor) of een van haar meer abstractere werken is waar je deze cirkels ontmoet het blijven draaikolken.

Haar kleurgebruik is zeer divers en zo gekozen dat ze de inhoud van haar werk benadrukken. Natuurlijk zou dit eigenlijk voor de schilderijen van elke kunstenaar moeten gelden alleen is dat helaas vaak niet het geval. Zo gebruikt ze enigszins fletse kleuren in haar transparen-[illegible]niserable en benadrukt hiermee heel vakkundig het mysterieuze karakter dat dit werk uitstraalt.

Een opvallend werk is 'the last rule'; opvallend omdat op schilderij een niet Caribisch figuur en thema wordt gehanteerd. Er is een man op te zien die Harikiri pleegt (een Japanner). Duidelijk komt de emotie angst in dit schilderij naar boven terwijl ook het plichtmatige van deze daad, die zich steeds weer opnieuw voor de ogen van de toeschouwer voltrekt, naar boven.

Een ander schilderij dat mij opviel was 'homber ku no ta gusta sunchi'. In dit werk wordt op een humoristische wijze de spot gedreven met de macho- cultuur die er in onze streken nog steeds heerst.

Het is jammer dat een aantal abstracte werken de uitstraling missen die de meeste schilderijen van Girigorie wel hebben. Hoewel moet worden opgemerkt dat deze qua kleurgebruik soms erg mooi zijn.

De tentoonstelling van Jean Girigorie is in elk geval zeer speciaal. Ze valt op door het gemak waarmee ze haar penselen schijnt te hanteren. De vreugde voor het vak is duidelijk waarneembaar terwijl ze haar technieken ook heel duidelijk onder de knie heeft. De overstap naar het abstracte is voor haar nog vaak moeilijk te maken en het is de vraag of dit in dit geval noodzakelijk is. Zal ze de uitstraling die ze in haar meer figuratieve werken heeft ooit kunnen bereiken in haar abstracte werken? Misschien is voor iemand die zo doorleefd is met de afro- caribische cultuur abstraheren net even te westers. Een bezoek aan de tentoonstelling is zeer zeker aan te bevelen, u kunt dan met eigen ogen waarnemen dat Antilliaanse kunst meer is dan alleen maar mooie baaitjes.

RON SKOMOROWSKI

Amigoe 15/6 -'87

In Janwé-kerk en Fortkerk

Optredens van Curaçao Strijkorkest en Curaçao Camerata in juni en juli

WILLEMSTAD — Het Curaçao Strijkorkest geeft op maandag 29 juni om half negen 's avonds een concert in de kerk van Janwé. Dit orkest wordt op die datum gevormd uit twee strijkers van het Curaçaos Jeugdorkest, twee oudleden uit Aruba, twee uit Amerika, en vijf uit Nederland, in totaal 22 medewerkers. Dit is het 22-ste jaar van het Orkest, dat altijd in juni en december met symfonie- of strijkorkest haar welbekende klassieke programma's verzorgd.

Het programma dat in de kerk van Janwé verzorgd wordt bestaat uit concerten van Antonio Vivaldi met de solisten Luise en Eric Gorsira, Georg Philipp Telemann, met Eric Gorsira als solist en Luigi Boccherini met Luise Gorsira als soliste. "Rakastava" van de Finse componist Jean Sibelius wordt uitgevoerd in de niet vaak voorkomende bezetting van strijkers en pauken en de "Kuhnau Variaties" van de Nederlandse componist Hendrik Andriessen bestaat uit vier variaties en een fuga op een thema van de rond 1700 levende componist Johan Kuhnau.

In de Fortkerk presenteert Curaçao Camerata op zaterdag 4 juli een programma van strijkkwartetten, welke om half negen 's avonds begint. De Camerata is eigenlijk een voortzetting van het in 1964 opgerichte Curaçaose Strijk- kwartet aangevuld met diverse gastspelers. Naast oprichter Eric Gorsira is een van de gasten de Nederlandse violist Hans Jurjaanz, concert- meester van het Hoofdstad Operette Orkest. Daarnaast maken Lisa de Vries, die ook meerdere malen haar medewerking aan de Orkest- concerten verleende, en Luise Gorsira, die reeds vanaf het begin lid is van het Orkest, deel uit van het optreden van de Curaçao Camerata. Het programma van 4 juli bestaat uit stukken van Joseph Haydn, Leos Janacek en Claude Debussy.

WILLEMSTAD — Op 4 juli geeft de Curaçao Camerata een programma met een drietal strijk- kwartetten in de Fortkerk om half negen 's avonds. De musici die ditmaal deel uit maken van de Camerata zijn Luise Gorsira, Lisa de Vries, Hans Jurjaanz en Eric Gorsira. Op de foto de Curaçao Camerata tijdens een van zijn optredens.

Amigoe 12-6-87

Drs TOOS F. SMEULDERS promoveert vandaag tot doctor in de Sociale Wetenschappen aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. De titel van het proefschrift luidt: Papiamentu en onderwijs- veranderingen in beeld en betekenis van de volkstaal op Curaçao. Promotor is Prof.Dr. H. Hoetink. Toos Smeulders is geboren op Curaçao en een oud- leerlinge van het Peter Stuyvesant College. Nadat zij aan de Universiteit van Amsterdam geslaagd was voor het doctoraal examen in de Algemene Taalwetenschap, is zij gedurende enkele jaren als lerares Nederlands verbonden geweest aan het Peter Stuyvesant College.

Bevolking is daar nog niet rijp voor

Voorlopig wordt Papiamentu geen voertaal op school

WILLEMSTAD — Alhoewel de meerderheid van de aanwezigen gisteren bij de studiedag over het "falend onderwijs- systeem" pleitte voor de invoering van Papiamentu als voertaal op de scholen, zal een beslissing daarover door de overheid voorlopig nog uitblijven. De bevolking is nog niet klaar om dat te accepteren, zo meent onderdirecteur Stanley Lamp van het Departement van Onderwijs. Het is slechts een kleine groep die zich tot op heden positief uitlaat over de invoer van de voertaal Papiamentu, zo meent hij en daarom zou een dergelijke beslissing nooit geaccepteerd worden. Bovendien zijn er zoveel instanties die moeten meebeslissen in deze, dat het ook nog lang zal duren voordat al deze instanties het met elkaar eens zijn dat de tijd rijp is.

Een groep leerlingen, gesteund door enkele leerkrachten, van het Peter Stuyvesant College organiseerde gisteren een studiedag met als titel "De gevolgen van het falende onderwijs- systeem in de praktijk". Alhoewel de oproep voor deelname aan de studiedag met name gericht was tot de leerlingen, bevonden zich slechts een dertigtal leerlingen in de redelijk bezette aula van de Universiteit. Daardoor viel één der doelstellingen van het congres, te weten ook de leerlingen een kans te geven zich uit te spreken over het onderwijs- systeem en hun klachten daarover naar voren te brengen, in het water. De minister van Onderwijs, Frank Rozendal, die de studiedag officieel opende liet echter weten dat alleen het feit dat een dergelijk studiedag door leerlingen wordt georganiseerd, de dag een succes te noemen is. Hij sprak dan ook de hoop uit dat deze dag vervolg zou hebben in meerdere bijeenkomsten om het functioneren van het onderwijs- syteem ter discussie te stellen.

Toch ontstond een interessante discussie over het huidige systeem, vooraf gegaan door een drietal inleidingen van leerlingen van het Peter Stuyvesant College en commentaar daarop van de deskundigen, Stanley Lamp, Eus Anthony, Raymond Jessurun en Martha Dijkhoff. De mening van leerlinge Melitsa Hayer dat het uit Nederland gecopierde onderwijs- systeem op de Antillen niet uitvoerbaar is, bleek gedeeld te worden door enkele van de deskundigen. Het is volgens Melitsa Hayer een "elitair systeem" waarbij alleen de kinderen uit de betere milieus geen "slachtoffers" worden. Dat werd ook aangetoond door leerling Glen Engelhardt die het verhaal bracht van Pedro die door de problemen thuis zoals geen geld en geen rust om te studeren, uiteindelijk een "dropout" werd.

Door Melitsa Hayer werden in dit kader ook de eindexamen- perikelen naar voren gebracht. Omdat alle examens in Nederland worden gemaakt zijn ook de onderwerpen van bijvoorbeeld de Nederlandse tekst toegespitst op de Nederlandse situatie. De tekst ging dit jaar over de problemen rond de Olympische Spelen, een onderwerp dat in Nederland alle aandacht heeft gekregen omdat ook Nederland in aanmerking kwam voor de Spelen, maar op Curaçao de leerlingen absoluut niet aanspreekt. Een tekst over bijvoorbeeld de "douane- gate" affaire of de verkiezingen, zou alleen al om de begrijpbaarheid van het onderwerp veel beter gemaakt kunnen worden, aldus Melitsa Hayer, die stelde dat dit probleem ook bij het vak economie een grote rol speelt.

Taaldeskundige Martha Dijkhoff pleitte voor de invoering van Papiamentu als voertaal op de scholen. Taaltechnisch en psychologisch gezien is de huidige situatie volgens haar absurd. Een kind dat totaal geen kennis heeft van het Nederlands, moet eerst in die taal leren lezen en vervolgens vanuit het Nederlands weer in het Papiamentu en andere talen leren lezen. Dijkhoff is van mening dat de huidige situatie al zo slecht is, dat best kan worden overgegaan op het experiment met Papiamentu als voertaal, slechter dan het nu gaat, kan het volgens haar immers niet worden.

vervolg pag. 13

WILLEMSTAD — De deskundigen achter de tafel tijdens de studiedag over het onderwijssysteem georganiseerd door leerlingen van het Peter Stuyvesant College. Dat ook de leerlingen in staat zijn een dergelijk evenement te organiseren, bleek wel uit de zeer goede leiding van voorzitster Susan Huender en de lezingen van drie andere leerlingen. Echter ook bij een dergelijk evenement blijkt de passiviteit van de leerlingen. Alhoewel op de eerste bijeenkomst ruim vijftien leerlingen zich bereid toonden hun schouders onder de organisatie te zetten, bleef er uiteindelijk een kern van zeven leerlingen over die, met behulp van enkele leerkrachten, de studiedag opzetten.

Op de foto vlnr: taaldeskundige Martha Dijkhoff, leerling Melitsa Hayer, Raymond Jessurun van de Dienst Onderwijs, leerling Bart Pasman, Eus Anthony van de Dienst Onderwijs, onderdirecteur Stanley Lamp van het Departement van Onderwijs, leerling Glen Engelhardt en leerkracht Frank Quirindongo die de leiding van de discussie voor zijn rekening nam.

Vervolg voorlopig geen Papiamentu

Raymond Jessurun van de Dienst Onderwijs bleek haar mening volledig te delen. De problemen binnen het onderwijs- systeem moeten volgens hem niet als eerste gezocht worden binnen het middelbare onderwijs omdat veel kinderen dat niveau niet eens bereiken. Van elke tien personen die niet meer op school zitten, hebben er op Curaçao twee de lagere school niet eens afgemaakt. Vier van hen zijn niet verder gekomen dan het diploma van de basisschool en slechts vier personen hebben enige vorm van voortgezet onderwijs gevolgd, zo bracht Jessurun naar voren.

Dat op de Antillen het Nederlandse onderwijssysteem van kracht is, is volgens Jessurun ook niet juist. Er zou een eigen nationaal systeem ontworpen moeten worden, waarbij volgens Jessurun niet constant naar de situatie in het buitenland gekeken moet worden: daar is het onderwijs immers ook niet foutloos. Op het argument dat met een eigen onderwijs- systeem de connectie met het buitenland zeer moeilijk wordt omdat het nog maar de vraag is of Europa of de Verenigde Staten een Antilliaanse diploma zouden erkennen, antwoordde Jessurun dat daarover afspraken gemaakt kunnen worden. Dat gebeurd momenteel ook tussen de Europese landen onderling, aldus Jessurun. Als de Antillen respect af kunnen dwingen voor het onderwijs- niveau, zal dat volgens hem geen problemen opleveren.

Alhoewel de deskundigen het met elkaar over eens waren dat Papiamentu voertaal zou moeten worden op de scholen en ook, een grote groep in de zaal zich hiervoor uitspraak, zal dit voorlopig nog niet gebeuren, zo verklaarde zowel de minister van Onderwijs, Frank Rozendal, als de onderdirecteur van het Departement van Onderwijs, Stanley Lamp. Naar Lamp naar voren bracht is het helemaal geen grote groep die ervan overtuigd is dat Papiamentu als voertaal een oplossing kan bieden voor het onderwijssysteem. Evenmin is het volgens hem zo dat alleen de Europese Nederlanders tegen dit systeem zouden zijn omdat hun kinderen immers niet benadeeld worden door het Nederlands. "Ook in de zogenaamde volksbuurten leven verkeerde ideeen over de negatieve gevolgen van het Papiamentu als voertaal", aldus Lamp.

Zelfs al is de regering ervan overtuigd dat het voor de gemeenschap beter zou zijn dat het Papiamentu voertaal wordt, dan nog kan die beslissing niet eerder genomen worden dan dat de tijd rijp is, aldus Lamp die vreest dat het Papiamentu nog een lange weg te gaan heeft alvorens deze taal tot voertaal wordt. Een beslissing op dit moment, zou volledig gedwarsboomd worden, zo bracht Stanley Lamp naar voren, alleen al door de vele instanties die volgens de wet medezeggenschap hebben in beslissingen over het onderwijs.

Amigoe 18/6-87

UITNODIGING

Op vrijdag 19 juni 1987 organiseert de

ANTILLIAANSE JURISTENVERENIGING

in samenwerking met de

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

een **SYMPOSIUM**

met als thema:

"De invloed van het Antilliaanse rechtsgevoel op de nieuwe strafvordering"

Sprekers:
— mr. Tom Schalken, rechter
— drs. Frank Martinus Arion, schrijver/linguist
— drs. Stanley Inderson, criminoloog
— mr. Suzanne Römer, advokate.

Moderator: mr. Tico Peloz, docent strafrecht.

Het symposium zal worden voorafgegaan door de jaarlijkse algemene ledenvergadering van de Antilliaanse Juristenvereniging.

Kosten voor niet-leden: *f*. 10.-.

Studenten gratis op vertoon van collegekaart.

Plaats : Aula UNA
Tijd : 16.30 - 17.00 Jaarvergadering A.J.V.
17.00 - 17.30 Ontvangst met broodjes
17.30 - 20.00 Symposium
Borrel na afloop.

Universidat Nashonal di Antia
Universiteit van de Nederlandse Antillen
University of the Netherlands Antilles
Universidad de las Antillas Neerlandesas

MAANDAG 15 JUNI 1987 Amigoe

In woord en beeld

Tentoonstelling Onderwater Park brengt onderwaterwereld dichter bij

WILLEMSTAD — Niet alleen voor hen die de duikerskunst niet beheersen en daarom de pracht van de onderwaterwereld moeten ontberen, maar ook voor alle duikers die wel regelmatig onder water verblijven, is een bezoek aan de tentoonstelling van het Onderwater Park Curaçao de moeite waard. Door middel van foto's, dia's, en een film kan men kennis maken met de onderwater- wereld terwijl de teksten daarbij informatie verstrekken over het Onderwater Park Curaçao en alles wat onder water leeft.

Het was voorzitter Pieternella die zaterdagavond de officiele opening verrichtte van de tentoonstelling die is opgezet in het kader van het 25-jarig bestaan van de Stichting Nationale Parken Nederlandse Antillen (Stinapa) onder welk beheer het Onderwater Park Curaçao ook valt.

In 1983 werd het park officieel geopend, maar een van de grootste problemen tot nu toe, zo bleek uit de openingsspeech van Pieternella, is het ontbreken van een wet op natuurparken, hetgeen ook geldt voor het Christoffelpark en het Makuakua eiland te St Jorisbaai. Het is daarom extra belangrijk dat door projecten als deze tentoonstelling, de bevolking respect bijgebracht kan worden voor de natuur zodat deze behouden kan blijven voor de volgende generaties.

In de tentoonstelling, die voornamelijk tot stand is gekomen dankzij de inzet van een aantal vrijwilligers die zich geformeerd hebben in de Vereniging vrienden van het Onderwater Park, wordt getracht in woord en beeld uitleg te geven van de doelstellingen van het Onderwaterpark: het beschermen van de koraalriffen, het stimuleren van het gebruik door zowel lokale mensen als toeristen op een wijze die niet schadelijk is voor de riffen en educatie met betrekking tot het belang van bescherming van koraalriffen. Daarnaast kan men kennis maken met de onderwaterwereld en alles wat daar leeft.

Behalve posters, platen en foto's van de onderwaterwereld, zijn er op de tentoonstelling postzegels te vinden die het onderwerp water en rif uitbeelden en een serie ansichtkaarten met hetzelfde onderwerp. Daarnaast staan door de ruimte heen op zuilen de diverse kalkskeletten van verschillende soorten koralen die gevormd worden op de riffen van Curaçao, is er een fraaie collectie schelpen van het Caribisch gebied en zijn de verschillende oude vondsten die uit het water zijn gehaald ten toon gesteld.

In het midden van de ruimte wordt op panelen een beeld gegeven van het werk van het Onderwater Park. Daarop zijn de doelstellingen te lezen en de gevaren waaraan het koraalrif bloot wordt gesteld. Ook een diapresentatie en een permanente video- voorstelling van een 20 minuten durende promotie- film over de duiksport op Curaçao, vormen een onderdeel van de tentoonstelling. Deze is nog tot 6 juli te bezichtigen in het Curaçaosch Museum.

HVK

Amigoe 16/6 '87

In de cyclus De la Try-lezingen:

Informatie over rotstekeningen in Cariben en Zuid-Amerika

WILLEMSTAD — In het kader van de De la Try Ellis- lezingen van de Universiteit van de Nederlandse Antillen geeft dr K. Dubelaar op donderdag 18 juni een lezing over rots- tekeningen op de kleine Antillen van het Caribisch gebied. Dubelaar promoveerde in 1984 aan de Rijksuniversiteit van Groningen op een onderzoek naar rots- tekeningen in Zuid- Amerika en het Caribisch gebied.

In zijn lezing gaat Dubelaar, die op het ogenblik op Curaçao verblijft in verband met een door de Sticusa gesteund onderzoek naar rots- tekeningen, in op de achtergronden van de Indianen, die via de Beringstraet en Alaska zuidwaarts trokken, gevolgd door remigraties en emigraties naar het Caribisch gebied vanuit het vaste land. Verder legt hij het een en ander uit over waar de rots- tekeningen voorkomen, in welke omgeving, welke technieken er gebruikt zijn en welke motieven te onderscheiden zijn in de tekeningen. Bovendien zal hij de tekeningen die gevonden zijn in Zuid Amerika en de grote Antillen vergelijken met die op de kleine Antillen.

De lezing, die om half negen 's avonds in de aula van de UNA begint, duurt ongeveer een uur en wordt gevolgd door een diaserie getiteld "Op jacht naar rotstekeningen in Suriname".

Amigoe 19/6-87

ORANJESTAD — De directeur van de directie Onderwijs, Richard Harms, overhandigde het eerste exemplaar van de studiegids «Awó?» aan minister van Onderwijs, mr. Mito Croes. In deze gids — samengesteld door de studie- adviseur bij de directie Onderwijs, Etley Lasten, en de waarnemend directeur van Biblioteca Nacional, Ido Yanez — zijn alle gegevens te verkrijgen over financiële hulp van de overheid voor het studeren in het buitenland, over studie- mogelijkheden in binnen- en buitenland en andere mogelijkheden zoals avondcursussen. Deze studiegids in het Papiamentu is tegen betaling verkrijgbaar in de boekhandels, Biblioteca Nacional en op de verschillende scholen. Bij de foto: bij de uitreiking vlnr Etley Lasten, Richard Harms, minister Croes, Biblioteca- directrice Alice van Romondt en Ido Yanez.

Amigoe WOENSDAG 17 JUNI 1987

Doel: inkomsten voor renovatie Cultureel centrum

Cas di Cultura dertig jaar: week lang culturele activiteiten

ORANJESTAD — Cas di Cultura herdenkt op 24 juni zijn dertig- jarig bestaan. Dit feit zal gedurende een week worden herdacht met dagelijkse culturele activiteiten. Deze activiteiten dienen tevens om fondsen te verkrijgen voor renovatie van het Cas di Cultura- gebouw.

De eerste activiteit is vrijdagavond 19 juni: een «Nochi Arubano» met Tipico Arubano, Danza Aruba, de dansgroep Flor di Antaño, Simadanza, Danza Alegre, Ola Tropical en Tipico Los Placenteros.

Op zaterdag 20 juni, eveneens om half negen, is er een «Fiesta Mejicano» met optreden van alle mariachi's van Aruba alsmede Teatro di Danza Arubano met Mexicaanse dansen.

Zondag om zes uur volgt een «Matinee 30 aná Cas di Cultura» met het optreden van de winnaars van het Voz-I-Landia Festival, Grupo Pierewietje, Arubaanse Dans- en Balletschool, Simadanza, Danza Arubanita en Grupo Tuti-Fruti.

Op maandagavond, half negen, is er een literaire/muzikale avond met Maruja Forero, poësie, dans en proza, Padú Lampe en het trio Edwin Kock / Randy Dawson / Eveline Hessels.

Dinsdag 23 juni om half negen is er «Fiesta di San Juan» met Tipico Latinao, Teatro di Danza Arubano, Tipico Los Amigos, dansgroep Flor di Palisia, dansgroep Flor di Anglo, Grupo Hermanos Musical en Tipico Caribe.

De laatste activiteit is op donderdag 25 juni: een «Nochi Latino / Caribense» om half negen met Happy Islanders Steel Orchestra, Teatro di Danza Arubano, The Alimat Aruba Dance Group en een expositie van schilderijen van Sonia Lemminga.

Amigoe 18/6-87

UITNODIGING

In het kader van de muziekuitvoeringen van de UNA zal op zaterdagavond 20 juni 1987 plaatsvinden een

PATIO-CONCERT

door het koor

SERENADA, onder leiding van Henri Moen

Uitgevoerd zullen worden een twintigtal Antilliaanse liederen.

Plaats : Patio-UNA
Datum : Zaterdagavond 20 juni 1987
Tijdstip : 20.30 uur
Toegang : Vrij.

De rector-magnificus
Mr. drs. Alex Reinders.

UNA
Universidat Nashonal di Antia
Universiteit van de Nederlandse Antillen
University of the Netherlands Antilles
Universidad de las Antillas Neerlandesas

Amigoe 19/6-87

CONCERTSERIE

Curacao Strijkorkest

29 juni
janwekerk

olv Eric Gorsira Luise Gorsira cello
Vivaldi Telemann Boccherini Sibelius Andriessen

Curacao Camerata

4 juli
fortkerk

Haydn Janacek Debussy
serie ƒ 20 losse kaart ƒ 12 kunstkring ƒ 11
the complete kitchen 74561 vgks 663065 jeugdorkest 75075

Amigoe 20/6-87

Min. Crestian voldaan dat in 78 aangevangen project feit wordt

Weg-project Rincon naar Washington-park na enige vertraging ondertekend

KRALENDIJK — Met de officiële ondertekening van het project Wegenaanleg van Rincon naar het Washingtonpark is voorlopig een eind gekomen aan alle speculaties van de afgelopen twee jaar. Vooral de partijleider van de Partido Obrero Bonairiano (POB) Broertje Janga, plaatste aan aantal vragen bij de uitvoering van het project, dat onder de verantwoordelijkheid viel van de toenmalige gedeputeerde van DOW, ing. Franklin Crestian, de huidige minister van Ontwikkelingssamenwerking.

Nu eindelijk de ondertekening en dus het begin van het project een feit zijn geworden, verklaarde de minister Franklin Crestian desgevraagd, dat hij uiterst tevreden was dat nu de ondertekening tussen de vertegenwoordigers van de Europese Gemeenschap (EG), de zogenaamde Nationale Ordonateur of het departement van Ontwikkelingssamenwerking enerzijds en de gezaghebber van Bonaire en de projectleider anderzijds een feit was geworden. Minister Crestian is zich wel bewust van het feit dat de uitvoering en ondertekening een aanzienlijke vertraging hebben opgelopen, maar daarvoor blijkt wel een aantal verklaringen voorhanden.

Het project zou gestart worden in februari van dit jaar, aldus minister Crestian, direct nadat de goedkeuring was verkregen. Men bleek echter van mening dat alvorens het project te starten, een betonexpert geraadpleegd zou moeten worden. Nadat dit geregeld was, zou het project inderdaad op 10 april begonnen kunnen worden. Weer echter kwam er een kink in de kabel, volgens minister Crestian, aangezien de projectleider die zijn financiën moest ontvangen, daarover in eerste instantie niet kon beschikken. Nadat besloten was een gepensioneerd deskundige van DOW uit Curaçao aan te trekken, kon men officieel beginnen en dat zal dan op 1 juli, dus over veertien dagen, het geval zijn.

Volgens minister Crestian heeft de voorzitter van de Stinapa onder wie het beheer van het Washingtonpark valt, een enorme bijdrage geleverd voor de realisatie van het project. Nu zullen gedurende het gehele jaar auto's door het nationale park kunnen rijden en dat was, zoals bekend, zeker in de regentijd niet het geval. Momenteel bezoeken rond vijf- tot zesduizend personen het park; in de eerste helft van het jaar en het afgelopen jaar was het bezoekersaantal zelfs meer dan dertienduizend, aldus de minister van Ontwikkelings- samenwerking Franklin Crestian.

Van deze bezoekers is het merendeel buitenlanders die dus entree betalen voor het park en dat levert toch weer een aantal deviezen op, aldus Crestian. Het is zelfs mogelijk dat het nationale park Slagbaai / Washington zelfbedruipend wordt, hetgeen een grote bijdrage kan leveren voor de economische ontwikkeling van het eiland. Minister Crestian herinnert eraan, dat afgelopen jaar samen met de toenmalige minister van Antilliaanse Zaken, minister Jan de Koning, een bezoek werd gebracht aan het park. Toen werden ook de vervallen huisjes nabij Slagbaai bezocht. Dat bezoek heeft de doorslag gegeven voor de beslissing of er geld beschikbaar gesteld zou worden voor de restauratie van de huisjes en de gebouwen bij Slagbaai, aldus minister Crestian. Tezelfdertijd wist Crestian ook te bereiken, dat de Nederlandse bewindsman zijn akkoord kon geven aan de aa-leg van een pijpleiding van Ri-con naar de ingang van het par Een project dat in eigen behe kan worden uitgevoerd door Dienst Water Distribut (DWD), maar dan wel met N-derlandse financiering.

Dit project, aldus ministe Franklin Crestian (PDB), is gestart in 1978 (dus ruimschoot onder de bestuursverantwoor-delijkheid van de UPB, die nu i feite het project zal gaan uitvoe-ren ook - red.), maar volgens mi-nister Crestian is het toch d PDB geweest — voor wie op 2 jul voorlopig de laatste bel zal luiden — die het project heeft versneld en er zorg voor heeft gedragen, dat op 1 juli inderdaad met het project zal worden begonnen.

Amigoe 19/6-87

Sitek: Minister moet snel beleid formuleren

Woodley is geen lange inwerk-periode gegund

WILLEMSTAD — In handen van waarnemend gouverneur mr Mike Alexander, legde gisteren Ellis A. Woodley de eed af als minister van Onderwijs. De plechtigheid werd bijgewoond door minister- president Don Martina en het Statenlid van St Eustatius Kenneth van Putten, wiens partij de 31-jarige onderwijskundige voordroeg voor het ministers- ambt.

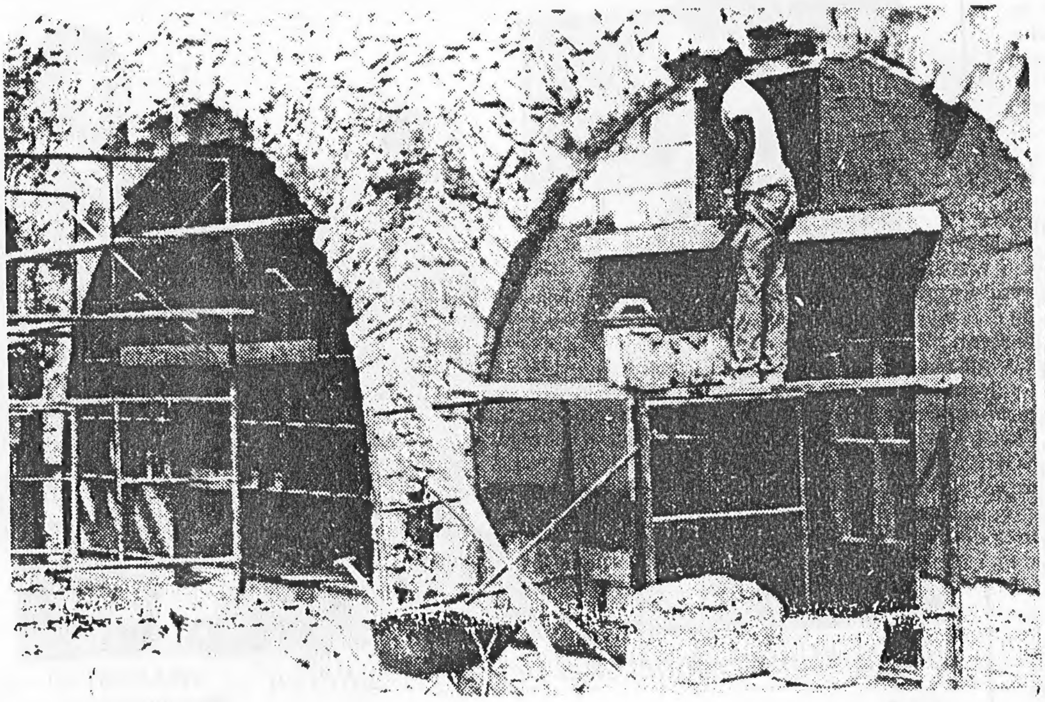
WILLEMSTAD — Gezien de onderwijs- situatie op de Antillen, zal het de nieuwe minister van Onderwijs, Ellis Woodley, die vanmorgen als zodanig beëdigd werd, aan tijd ontbreken voor een lange inwerk- periode. De bewindsman zal ook zonder zich uitgebreid te hebben kunnen inwerken, ten aanzien van het onderwijs- beleid zo spoedig mogelijk een standpunt dienen in te nemen, meent de onderwijsbond Sitek.

In het wekelijkse radio- programma van de bond, liet de Sitek opnieuw bezwaren horen tegen de wijze waarop volgens de bond de samenwerkende partijen met de portefeuille van onderwijs waren omgesprongen en werd ongezouten kritiek geleverd op de nonchalance die de bond bij de regerings- partijen voor wat betreft het onderwijs meende te kunnen constateren. De Sitek verwees hierbij naar de geheime afspraak die door de coalitiepartijen van Saba en St Eustatius was gemaakt. Deze kwamen buiten medeweten van de overige regerings- partners overeen om beurten een minister te zullen aandragen voor beheer van de portefeuille van onderwijs.

De Sitek is evenwel, evenals zulks in de Staten door UPB- leider van Bonaire Rudy (Ruman) Ellis werd gesteld, bereid de nieuwe, van St Eustatius afkomstige bewindsman het voordeel van de twijfel te gunnen. Anderzijds is de bond van plan, zo werd in het wekelijkse radioprogramma aangegeven, een kritische houding te blijven innemen en hoopt de bond dat de vele wisselingen in het beheer van de onderwijs- portefeuille geen gevolgen zullen hebben voor het Nederlandse beurzenbeleid. De Sitek hoopt tenslotte ook op korte termijn met de nieuwe minister van gedachten te kunnen wisselen over het onderwijs en diens positie in deze.

amigoe 19 juni 1987

WILLEMSTAD — De werkzaamheden aan de bogen van het Riffort in Otrabanda vorderen gestaag. Zoals op de foto's te zien is, wordt reeds begonnen met het houtwerk om de deuren en ramen te bevestigen.

Net als met de bogen van het Waterfort in Punda gebeurd is, wil men ook dit historische fort renoveren en redden voor verval. Voor de exploitatie van de fortbogen in Punda is inmiddels een management- bedrijf aangetrokken die de bogen zal verhuren. Ook de bogen in Otrabanda zullen als de werkzaamheden gereed zijn, in gebruik genomen worden als winkels. Bovendien zijn er reeds twee restaurants in het Riffort gevestigd.

Amigoe 20/6-87

KRALENDIJK — Woensdag had de ondertekening plaats van het wegproject tussen Rincon en het nationale park Washington/ Slagbaai. Dit gebeurde in de vergaderzaal van het Bestuurskantoor op het moment dat de heer Martis als projectleider en drs George Curiel als vertegenwoordiger van de Nationale Ordonnateur samen met gezaghebber mr George Soliana, in aanwezigheid van de minister van Ontwikkelingssamenwerking Franklin Crestian, het akkoord ondertekenden. Bij de foto: vlnr de heer Dubbeldom, projectleider Martis, gezaghebber mr George Soliana, drs George Curiel, minister Franklin Crestian en de eilandssecretaris mr Frits Goedgedrag.

Amigoe 20/6-87

Nieuw bestuur

Bijeenkomst APLA was succesvol

WILLEMSTAD — De jaarlijkse bijeenkomst van de Antillean Public Library Association (APLA) had ditmaal als thema "community information". Hiermee wordt die informatie bedoeld die nodig is voor het oplossen van problemen die mensen in het dagelijks leven tegen komen, zowel gericht op individuen als op groepen.

Op de bijeenkomst kwamen visies op dit onderwerp uit Nederland, Venezuela, de Verenigde Staten en Aruba naar voren. Uit Venezuela kwam Ana Delon, werkzaam bij een Openbare Bibliotheek aldaar. Zij is al enige tijd bezig met het onderzoeken van dit onderwerp en zij vertelde over haar ervaringen. De d[illegible]teur van Curom Z-86, Orlando Cuales gaf zijn standpunt over een eventuele samenwerking tussen de media en de bibliotheek op het gebied van "community information". Workshops en evaluaties die hierna volgden werden verzorgd door Billy Hoogenbergen en Glenda Hansen van de sektie Vorm en Opleiding van het Eilandgebie Curaçao.

Tijdens de laatste algemene ledenvergadering van de APLA werd een nieuw bestuur voor deze vereniging gekozen. Ronald Colastica (Curaçao) is voorzitter geworden, Marvis Amerikaan (Curaçao), secretaris, Olivia Figaroa (Aruba), vice- voorzitter en Felicia Thomas (St Maarten), penningmeester. De nieuwe commissarissen zijn Marvis MacDonald (Curaçao), Alton Gordon (Curaçao), Dorothy Cicilia (Bonaire), Moveda Lesley (St. Eustatius) en Edwarda Richardson (Saba).

Amigoe — 23/6-87

Alle argumenten op een rijtje

Hoorzitting over kwestie van muziek-auteursrechten

WILLEMSTAD — Tijdens een openbare hoorzitting eind deze week wil de commissie belast met de herziening van het Burgelijk- en Handelsrecht de voor- en tegenargumenten van de bescherming van muziek- auteursrechten inventariseren. In principe zijn de auteursrechten van muzikanten en componisten wel bij de wet geregeld maar de controle ontbreekt. Door wijziging van de wet zou daar een bemiddelings- bureau voor kunnen worden ingeschakeld die de inning van de betalingen voor musici op zich neemt.

Dat verklaarde voorzitter mr Vrieze van de subcommissie die zich speciaal over dit onderdeel van het Burgelijk- en Handelsrecht buigt. Vrijdagmiddag wordt om drie uur een openbare hoorzitting gehouden met als onderwerp "Moeten wij geen muziek- auteursrechten gaan betalen?". Volgens de geldende Auteurs- landsverordening mogen componisten, arrangeurs en uitvoerende musici een financiele vergoeding bedingen voor elke openbare verspreiding van hun werk. Zowel als dat door de radiostations wordt gedraaid, door de televisie of in een bar of discoshow.

De muziek- auteursrechten is echter een veel complexere materie dan bijvoorbeeld de bescherming van auteursrechten van schrijvers. Het is immers eenvoudiger om controle uit te oefenen op het drukken van een boek, dan bij de radiostations in de gaten te houden hoe vaak een bepaalde plaat gedraaid wordt of alle feesten en discotheken af te gaan, aldus legde mr Vrieze uit. In veel landen werden daarom bemiddelings- bureaus in het leven geroepen die de controle en de inning van de gelden voor de musici voor hun rekening namen. Dit leidde zeer snel tot moordende concurrentie tussen de bemiddelings- bureaus onderling zodat de situatie voor de musici er niet veel beter op werd. In de jaren dertig werd toen overgegaan op het verlenen van een monopolie- positie aan bepaalde bureaus zoals in Nederland de Buma en in Frankrijk de Sacem.

De bedoeling van de commissie is te komen tot een bemiddelings- bureau op de Antillen en wettelijk de monopolie- positie te regelen. Dit voorstel ligt echter al jaren op tafel en heeft in het verleden tot de nodige kritiek geleid. Zowel de Buma als de Sacem (welke overigens op het Franse deel van Sint Maarten al actief is) hebben interesse getoond hun activiteiten tot de Nederlandse Antillen uit te breiden.

Juist gezien het feit dat het hier om een omstreden kwestie gaat, acht de commissie het nodig de voor- en tegenargumenten te inventariseren. Vrijdagmiddag wordt eenieder in de gelegenheid gesteld zijn zegje te komen doen waarbij het openbare karakter van de hoorzitting borg staat voor de mogelijkheid te reageren op argumenten die door anderen naar voren worden gebracht.

Na deze hoorzitting zal de commissie een advies op stellen voor de regering die de uiteindelijke beslissing moet nemen. Vrieze noemde het wel noodzakelijk dat er eindelijk een controle- orgaan in het leven wordt geroepen. Aan de andere kant is het uiteraard ook niet de bedoeling dat de radiostations de das om worden gedaan omdat er zulke hoge vergoedingen in rekening worden gebracht. Dat zijn punten die door een eventueel bemiddelings- bureau geregeld moeten worden, aldus mr Vrieze.

Amigoe 23/6-87

Amigoe 24/6-87

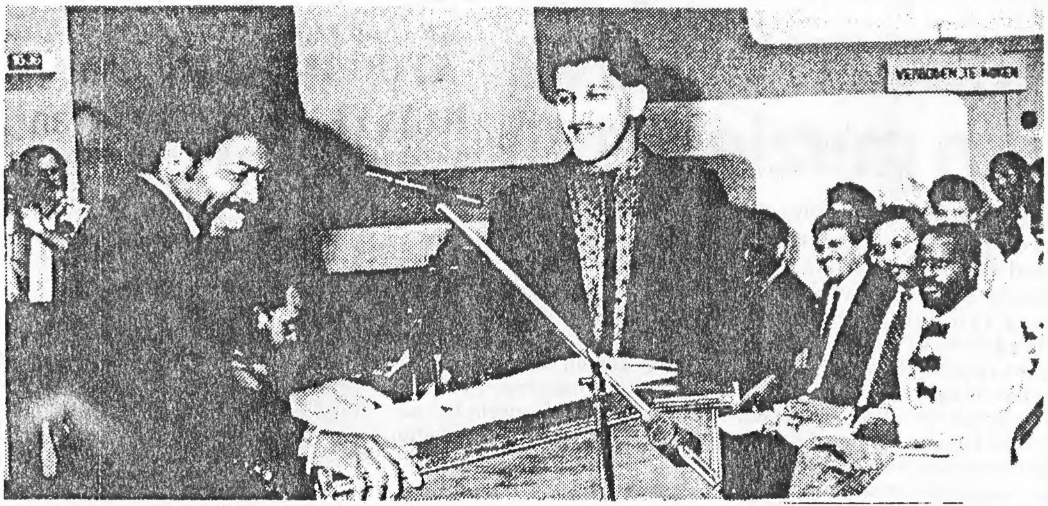
WILLEMSTAD — "Papiamentu en onderwijs"; veranderingen in beeld en betekenis van de volkstaal op Curaçao. Zo luidt de titel van het proefschrift dat Toos Filomeen Smeulders op 12 juni in het openbaar verdedigde ter verkrijging van de graad van doctor in de Sociale Wetenschappen aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Toos Smeulders is afkomstig van Curaçao en is afgestudeerd in de Algemene Taalwetenschap. Een van de stellingen die zij in haar proefschrift poneerde is: "Het zou naief zijn te menen dat de invoering van het papiamentu als schooltaal op de Benedenwindse eilanden van de Nederlandse Antillen het probleem van de slechte onderwijs- resultaten zou oplossen".

Als promotor trad op prof. dr H Hoetink. De promotie- plechtigheid en de daarop volgende receptie werden bijgewoond door de gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen mr G T. Hernandez, die een exemplaar van het proefschrift in ontvangst mocht nemen. Op de foto de promovenda die gefeliciteerd wordt door gevolmachtigd minister Hernandez. Op de achtergrond het hoofd van de afdeling Culturele Zaken van het Antillenhuis, Ronnie Martina.

Amigoe

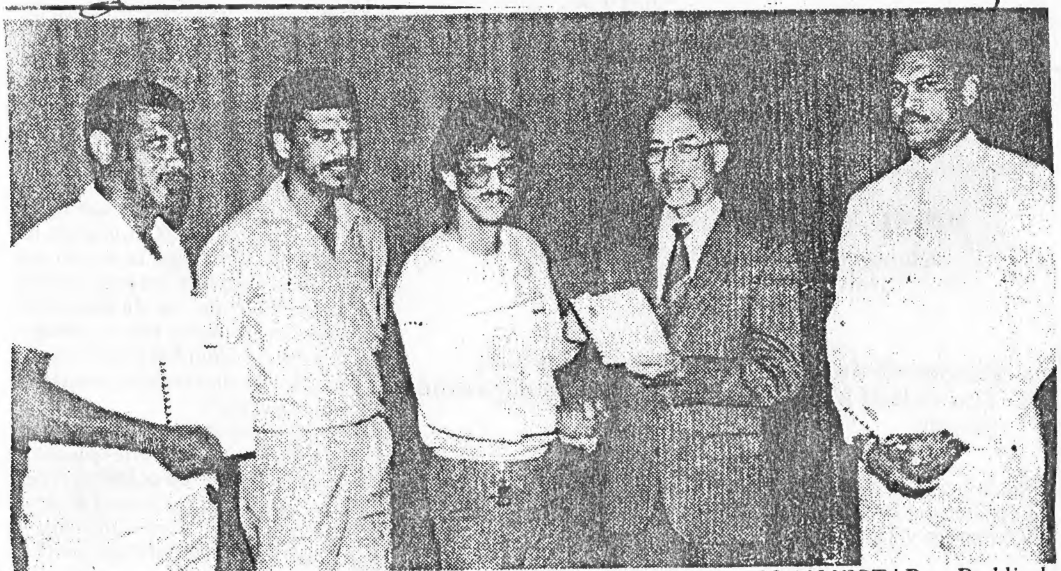

WILLEMSTAD — *Bij de voorjaars- buluitreiking op de Universiteit van de Nederlandse Antillen benadrukte Edward Bakhuis dat de technische faculteit van de UNA een grotere rol moet gaan spelen in de samenleving. Hierbij moet de maatschappij van de universiteit leren en omgekeerd. Deze "mentale symbiose", zoals Bakhuis het for[illegible]erde, zal dan moeten leiden tot een meer optimaal functioneren van de universiteit en de rest van de maatschappij. Om deze ontwikkeling op gang te brengen moet de technische faculteit meer medewerking gaan verlenen in projecten in de samenleving. Hij gaf als voorbeeld de participatie in het zonne- energie project en het plan om op zowel op Curaçao als op Bonaire een windmolenpark te beginnen voor het opwekken van energie.*

Nadat Bakhuis zijn toekomstplannen voor de technische faculteit uit de doeken had gedaan konden de vijftien studenten hun diploma in ontvangst nemen. De geslaagden zijn F. Andries, G. Baletin, U. Batta, J. Brewster, L. Henriette, R. Heyliger, S. Hernandes, S. Hooi, R, Krips, A. Lauf, M. Loefstock, M. Matthews, J. Millerson, A. Profet[illegible] Suriel.

Op de foto: een van de afgestudeerden die zijn bul en felicitaties in ontvangst neemt.

Amigoe 23/6-87

ORANJESTAD — *De blinde — in Nederland wonende — Arubaan B. Joung heeft op zijn geboorte- eiland exemplaren van zijn poëzieboek «Arubanita» uitgereikt aan vertegenwoordigers van de FALPA, FAVI en Biblioteca Nacional. De bundel van de heer Joung bevat de vruchten van zijn inspiraties, die hij opdeed gedurende de moeilijke periode van zijn leven in het hospitaal. Hij is ondanks zijn handciap sedert 1963 werkzaam in het packing services- departement van het Nederlandse bedrijf Organon en heeft zowel de braille- als de versabraille- cursussen gevolgd.*

Amigoe 23/6-87